

Szerkesztőség:

Arad, Assov-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sárgánycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 900 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Budapestben 50 banival több

Tengerre magyar!

A volt monarchia területeinek a tengeri forgalomba való bekapcsolása olyan probléma, amely állandóan foglalkoztatja a déli utódállamok kormányait és főleg gazdasági közvéleményét. Jugoszlávia, Olaszország és legújabban Románia is szinte versengenek azon, hogy szabad kereskedelmi kikötőt biztosítsanak Magyarországnak részére. Budapesti tudósítónk illetékes helyről szerezte az alábbi véleményt, amely jellemzően világítja meg Magyarország felfogását ebben a nagy fordírójú kérdésben:

— Néhány évvel ezelőtt nem gondoltuk volna, hogy a magyar szabad-tengeri kikötőért nemcsak nekünk, de egy barátságos nagyhatalmon (Olaszországon) kívül az utódállamok feje is fájni fog. Ma az a helyzet, hogy a déli utódállamokat inkább érdekli a mi számunkra biztosítandó tengeri szabadkikötő kérdése, mint bennünket, akik még a távoli jövő kérdésének tekintjük ezt a valóban fontos ügyet, a azonban nem látjuk.

Jugoszlávia Spalatót szeretné számunkra biztosítani, Olaszország a régi tradíciókra, meglevő benandzsekedésekre és vasúti kapcsolatokra utalva, Fiuméra gondol, hogy e halálkő olasz várost a magyar tengeri kikötő megvalósításával galvanizálhassa új életre. Újabbban Romániában is egyre szélesebb körben terjed az a felfogás, hogy Magyarországnak a dunai természetes víziút egyenesen a Fekete-tengeri kijáratot teszi szükségessé és örömmel látnának egy magyar szabad kikötőt a Fekete-tengeren. Ez egyelőre nem jelenti a hivatalos körök felfogását, de mint értesülünk, annál komolyabban foglalkozik a kérdéssel a bucaresti-i és főleg a galaci és brailai kereskedelem.

A jugoszláv kombináció megvalósulásának már magában véve óriási hátránya, hogy hiányzik a Spalato mögötti vasúti összeköttetés. Olaszországban pedig egy nagy szabású és fantasztikusnak tetsző koncepció merült fel. Arról volt szó, hogy Olaszország közreműködésével európai tőkekonzortium alakulna arra, hogy egyenesen Moszkva és Róma, vagy Nápoly között teremtsenek nagyszabású vasútvépítéssel közvetlen kapcsolatot.

A terv szerint Moszkva—Kiev—Csernovitz—Temesvár—Pancsova—Belgrád—Szerajevo—Spalato lett volna a vasútvonal, melynek kedvéért Dunahídat építettek volna Pancsovánál. A Spalatorra befutó vasúti szerelvényeket itt behajózták volna és azok mindenestől halton folytatták volna útjukat Brindisi-ig vagy Anconáig, innen ismét a szárazon Rómába vagy Nápolyba. Ezt a gazdasági és politikai okokból megkísérelt tervet csak annak igazolomátorunk, — hogy a magyar tengeri kikötő kérdése valójában többet foglalkoztatja körülöttünk a világot, mint magunkat.

A budapesti kereskedelmet egyelőre nem foglalkoztatja túlságosan ez a kérdés, mert a mai vasúti közlekedési viszonyok mellett neki ma Hamburg egyáltalán nincs messzebb Fiuménél vagy Triesztnél. Mindenesetre örvendetes, hogy az utódállamok is érzik annak a szükségességét, hogy a volt monarchia egész területe bekapcsolódjék a tengeri forgalomba.

A liberálispart hatalomra készül

A néppárt folytatja a tárgyalásokat a nemzeti-parasztpárttal

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.)
A liberálispart korifeusai részéről az ország különböző vidékein tett nyilatkozatok világosan beszélnek arról, hogy a pártban nagy a kedv a kormányzás vállalására. A rossz gazdasági helyzet és az ezzel járó elkedvetlenedés kétségkívül jó propagandaeszköz a liberálisok mellett, akiknek pénzügyi és gazdasági tévintézkedéseit a tömegek a súlyos válságban elfelejtik és csak egyre emlékeznek: arra ugyanis, hogy a liberálisok négy évi rezsim alatt ennyire rosszul sohasem állott a gazdasági helyzet. Talán ez a megállapítás is okozta, hogy

a liberálisok a várakozás ellenére már most készülődnek a kormány átvételére.

Dárhogyan is áll a helyzet, egy bizonyos: az Averescu-kormány megteszi az ellenintézkedéseket.

A román nemzeti-parasztpártnak az együttműködésre küldött felhívása is ezt célozza. Ismeretes Maniu válasza, mely ellenzi a fuziót és több miniszteri tárcát követel. A tárgyalások folynak, de a pártvezérek álláspontja között még oly nagy az ellentét, hogy a néppárt kormányzati folytonosságát féltő tagozatok kifejezetten megkérték a miniszterelnököt, igyekezzen Maniuvallal mielőbb megegyezni. A kilátásokat csökkentette Averescu miniszterelnöknek az indreptareaban közzétett nyilatko-

zata, amelyet a román nemzeti-parasztpárt vezetőtagjai sértőnek találtak magukra nézve, sőt egy másik verzió szerint a román nemzeti-parasztpárt tagjai utasítást kaptak, hogy szűnjenek meg erre nézve az eszmecserét a néppárt tagjaival, ennek ellenére Cantacuzino Misu és Filipescu N. folytatják az avereszkormány a nemzeti-parasztpárti együttműködés hangsúlyozását. Filipescu ígéretet is tett Goga és Garoflid minisztereknek, hogy

Averescu miniszterelnököt rá fogják bírni a Maniuvallal való egyezés megkötésére.

Másrészt a liberális körökben azt hangoztatják, hogy Averescu miniszterelnök arról biztosította Bratianu Jonelt: hogy a román nemzeti-párttal megkezdett tárgyalásoknak nincs jelentőségük. Mint látható, a tárgyalások körül teljes a káosz és egymást érik az ellenkező jelentések. Beavatott politikai körök biztos értesülése szerint

a tárgyalások folynak, még pedig az udvar jóakaratu érdeklődése mellett.

A tárgyalásokról szóló ellentétes híreket mesterségesen tenyésztik ki, hogy a közvélemény figyelmét eltereljék és főleg azért, hogy a liberálisok nyugtalanságát lecsillapítsák. Az Averescu—Maniu-kormány ma olyan politikai lehetőség, amellyel számolni kell, nincs azonban kizárva, hogy a liberálisoknak sikerüljön fog ezt a kombinációt is — mint sok más tervet — megbuktatni.

Megalakult az új jugoszláv kormány

Uzunovics lett a miniszterelnök. — A radikálisok és Radicsék vesznek részt a kabinetben.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Belgrádból érkezett jelentések szerint Uzunovics volt miniszterelnök többszöri kísérlet után végül megalakította kormányát, amelynek tagjai a következők: Miniszterelnök: Uzunovics, belügyminiszter: Matekovics Bozsó, külügyminiszter: Perics Ninko, pénzügyminiszter: Markovics Bogdan, közlekedési miniszter: Miloslajevics tábornok, közoktatásügyi miniszter: Trifunovics Misa, földművelési: Radics Pál, posta- és távirat: Superina, kereskedelmi: Krajac Iván, alkotmány: Jovanovics Vasza, igazság: Szkrkics, kultusz: Simonovics, hadügy: Hadzsics tábornok.

A minisztériumnak néhány tárcája csak ideiglenes jellegű, mert a szlovén néppárt vezetője, akijt a kormányban való részvételre

szólítottak fel, előbb pártját akarja megkérdezni. Ha a párt beleegyezését adja, ami valószínű, hogy a népjóléti és agrár miniszteremot neki adják. Addigra a két tárcát ideiglenesen vezetik.

A belgrádi sajtóiroda ma Nincsic nyilatkozatát közli, amelyben kijelenti, nem állott szándékában a kormányba lépni. Egyben ismerteti felfogását a jugoszláv külpolitikáról és hangsúlyozottan azt tanácsolja, találjanak olyan utat, mely az albán-olasz szerződés miatti jugoszláv-olasz feszültséget enyhíti. A két állam érdekében áll a jugoszláv közvélemény megnyugtatása. Nincsic biztosra veszi, hogy az Itáliával szemben követett barátsági politika meg fogja hozni gyümölcseit. Politikai körök ebből arra következtetnek, hogy Uzunovics folytatja Nincsic politikáját.

Megkárosították a német extrónörököt.

Furfangos csaló visszaélése a volt német trónörökös nevével.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Boroszloból érkezett jelentések szerint különös visszaélés történt a volt német trónörökös nevével. A német extrónörökös celsi kastélyában egy Wolter néven bemutatkozó, rendjelektől csillogó kapitány jelent meg és kijelentette az udvarmesternek, hogy a trónörökös hívatta oda. Másnap a kapitány elment a celsi taka-

rékpenztár igazgatójához és titokban tudtára adta, hogy a trónörökösnek hirtelenül 100.000 márkára volna szüksége. Ennek biztosítására elhozta a Hohenzollern-család egyik ritka becsü kincsét. A bankigazgató szó nélkül kiutalta a pénzt, amellyel Wolter még aznap elutazott. Később jöttek rá, hogy egy furfangos csaló áldozatai lettek. A rendőrség keresi a vakmerő csalót.

A megrágult posta.

Az aradi postafőnökség hivatalos közlése az új postatarifáról.

Az aradi postafőnökség, ma délután hivatalosan közölte az 1927 január elsején életbelépő új postadijszabásnak, valamint a telefon- és táviratarifának a nagyközönséget érdeklő fontosabb részeit. Az új díjszabás nem valami kelemes újévi meglepetés a publikum részére, mivel a tarifaemelkedés átlagban is eléri körülbelül a 100 százalékot.

A postafőnökség hivatalos közlése egyébként az alábbiakat tartalmazza:

Postaküldemények.

1. Helyben szóló levél 20 grammig 4. 2. Belföldre akárhová szól 5. 20 grammon felül 20 grammként 2, (akár helyben, vagy akárhová). 3. Levelező-lap 2. 4. Képes levelező-lap 3. 5. Speciális levelező-lap aktív katonáknak, aligszig bezárólag az illető csapat parancsnokai által eladva. 1. 7. Ujságok és folyóiratok 50 grammként 0.25. 8. Árúminták 100 grammig 3, 100 grammon felül 50 grammként még 1 lej.

Igen fontos tudnivaló, hogy az eddig felsorolt küldemények okvetlenül kell, hogy frankirozva (postabélyeggel ellátva) legyenek, mert amelyiken legalább az alapdíj (20 gramm után) nincsen rajta és a feladó neve hiányzik, küldemények nem továbbíthatnak, hanem összegyűjtve, a térít osztályhoz kerülnek. 9. Ajánlási díj (A rendes díjon felül 10. (Érti vevény díja 10. 11. Tudakozvány (reklamáció) 10. 12. Utánvételi díj: a) 100 lejig 1, b) 500 lejig 2, c) 1000 lejig 4, d) 1000—10.000 lejig 10 lej. 13. Egy postafiók havil bérlete 200. 15. Minden poste restante címzettel ellátott bármilyen fajta küldemény után 10. 16. Postautalvány úrlap 3, a) Érték díj utalványnál 1000 lejig minden 100 lej, vagy töredéke után 1, b) 5000 lejen felül 10.000 lejig az 5000 után járó 50 lej díj: felül 1000 lejenként 5, c) Távirati utalványoknál a fenti díjakon felül még egy fix díj 40, ha pedig sürgős 120, d) Házhoz való kézbesített utalványok összege után (mint pl. Aradon) 200 lej után 1, 1000 lej után 3, 5000 lej után 5, 10.000 lej után 10 lej.

17. Csomagok díja kilónként 8, Iskolai, szépirodalmi és tudományos könyvek kilónként 4, helyben házhoz kézbesített csomagok után 5 kilónként, vagy töredékéért 5. 18. Minden fajta küldemény után, amely vasárnap, vagy törvényes ünnepen lett feladva, pótdíj 5 lej.

Távirda.

19. Egyszerű távirat díja szavanként 2, híriap tudósítók, hírlapoknak szóló távirat szavanként 1, sürgős táviratok szavanként 6, este 9 óra után reggel 8-ig feladott táviratok után: a rendes díjon felül pótdíj 5, 20. Vasárnap és törvényes ünnepnapokon feladott táviratok után pótdíj 5. 21. Rövidített távirat címre előfizetés évi 2000 lej.

Telefon.

22. Egy fő-állomás felszerelési díja a városban 4000. Előfizetés egy évre: a) Egy fő-állomás díja iskoláknak, templomoknak, orvosoknak, kórházaknak és magánlakások 3000, b) hivatalos állomások 4000, c) gyárok, vagy bármely vállalat, iroda állomásai 5000, d) bankok, szállodák, kávéházak állomásai 8000, e) klubok (kaszinók) állomásai 10.000. Minden eddigi felsorolt állomások után, valamint a külső mellék-állomások után külön évi amortizációs és fentartási díj címen még 1000 lej.

Külső mellék-állomás előfizetési díja a fő-állomás fél díja, belső mellék-állomás előfizetése a fő-állomás díjának 20 százaléka.

Beszélgéti díj. 23. Helyben 3 percnként 5, megyében 3 percnként 20, szomszédos megyében 3 percnként 40, nem szomszédos megyében 3 percnként 60 lej. Éjjeli, vasárnap és ünnepnap pótdíj 5 lej.

Megyei interurban hálózat. a) Felszerelési díj költség számla szerint —, b) bekapcsolási díj egyszer s mindenkorra 800, c) előfizetés egy fő-állomás után évente 2000, d) amortizációs díj 100 méter után évi 50, f) fentartási díj kilométerenként és évenként 500 lej.

A parlament utolsó karácsonyi szünet előtti kézen törvénnyel felemelte a segélybélyeg-

díjat is, azonban eddig rendelkezés nem jött, így ezt pótlólag fogjuk közölni.

Az aradi postafőnökség tekintettel a felfe-
emelt díjakra, kéri a postafiókbérlő, telefon-

Bécsből Münchenig három motorral.

Utazás a szelek szárnyán zuhogó esőben. — Repülőgépek ha találkoznak. — A müncheni vámvizsgálat — ami nincs.

Simonffy Aladár, a színesstollu aradi újságíró e cikkben folytatja érdekes leírását arról az utazásról, amelyet a szelek szárnyán, repülőgépen tett meg.

Néhány napos bécsi tartózkodásom után eredeti tervemhez híven repülőgépen óhajtottam utamat folytatni. Az Osztrák Légiforgalmi R. T. készségesen bocsátotta rendelkezésemre Münchenig a jegyet. Már maga a repülőtérrig tartó autózás is élvezetes, mert majdnem egész Bécsen keresztül fut az autó, amíg kiér a meglehetősen távolfekvő asperni repülőterre. Utas sok volt. A hatalmas autó teljesen megtelt. Már a beszállás előtt feltűnt néhány repülni vágyó species, akik magatartásukkal elárulták, hogy most első ízben fogják ezt az új közlekedési eszközt kipróbálni.

Nászutazás repülőgépen.

Egy időben indul a velencei és a müncheni gép. Egymáshoz simuló emberpár tűnt fel, első pillantásra tisztában kellett mindenkinek azzal lenni, hogy — nászutasok. Ez azután minden kétséget kizárólag beigazolást is nyert a repülőtéren, mert Velencébe készültek. Szerencsésük volt. Nem volt több utas. A pilóta azonban, aki, úgy látszik, szintén tisztában volt a helyzettel, nem minden malicia nélkül fordult indulás előtt a két fiatal emberkéhez:

— Nem parancsol talán valamilyenük velem elől tölni?

Zavartan néztek egymásra a fiatalok, öltöttek-hatoltak, egyikük sem tudta szabad-e, illel-e ezt a „barátságos meghívást” visszautasítani, végre azonban nagy bátortalanul mégis csak kinyögték:

— Nem... Nem... Talán mégsem...

Utazó kutya a levegőben.

A München felé készülő utasok közt volt egy — kutya is. Egy nagyon előkelően öltözött hölgy tartozott hozzá. Beszállásnál a kutya volt az első „aki” belépett a hatalmas hárommotoros Junkers-gépbe. Rögtön felugrott egy kényelmes ablak melletti fotelbe és úgy várta urnőjét. Minden rendben volt addig, a míg a három motor meg nem kezdte dübörgését és a gép rövid nekifutás után a levegőbe nem szökött.

A kutya riadtan nézett körül és a végtelenségig felfokozott igyekezettel bujt el urnőjének bundája alá.

Zuhogó esőben...

Az út gyönyörűnek ígérkezett. Derűs napfény mosolyogta be az alattunk elterülő „térképet”: a gyönyörű vidéket. A Wienerwald barátságos halmai tüntek el a mélységben, nemsokára feltűnt Sanktpölten és rövidesen utam régi kísérője, szinte azt mondhatnám, a vezetőm: a Duna. Kacsaringós vonal, hol közelebb, hol távolabb fut a mi utvonallunktól, mert hisz az természetes, mi egyenest, légvonalban törtetünk célunk felé.

Már Linzhez járunk közel, amikor az eddigi gyönyörű napsütés egy pillanat leforgása alatt megváltozott. Nehéz ólmos felhők tornyosultak minden irányból felénk, néhány pillanat: megeredt, zuhogott az eső. A pilótának sem nyerte meg tetszését ez a hirtelen változás. Az eddigi átlagos hét-nyolcszáz méter magasságból ezerre, majd ezerkétszázra kapaszkodtunk fel. Gyönyörű látvány terült el szemünk előtt.

Az eddigi szürke, ködös felhős környezet helyett mosolygós napfényben usztunk, míg alattunk rózsaszínű, aranyos szegélyű felhőgomolyagok tolongtak egymás hátán. Csodálatos feledhetetlen látvány, amelyben nem mindennap lehet még a levegő utasainak sem része. Amilyen hirtelen jött ez a kis fergeteg, olyan gyorsan távozott is. Alig tettünk meg néhány kilométernyi utat, leestek a felhők, eloszlott minden pára és ismét tökéletesen tiszta időben folytattuk utunkat.

Repülök, ha találkoznak.

Linzből persze így nem sokat láttunk. A

előfizető és rövidített távirati címekre előfizetőket, közölnék a főnökséggel december 31-ig, hogy megtartják-e vagy sem az előfizetést fentemlítettéssel.

Duna is elhagyott bennünket hamarosan, hogy az Inn-nek adja át helyét. Utunk felén már jócskán túl voltunk. A pilóta is, aki eddig vezette gépünket, átadta szolgálatát társának, maga pedig egy kis „sziverősítőt” véve magához, belépett az utasfülkébe. Kellemes barackillat terjedt el beléptekor a kajütben, rágyújtott egy cigarettára és most már kényelmesen fujva a füstöt, pihente ki fáradalmait.

— Ott! Ott! — szólalt meg hirtelen a leváltott pilóta és mereven előre kinyújtott karjával apró kis pontra mutatott a távolban. A kis apró pont pillanatról pillanatra növekedett, végre is teljesen kialakultak idomai: egy repülőgép.

— Repülőgép! Repülőgép!

Szájról-szájra szállt a szó: mindenki feszengett a helyén, mozgolódott, hogy megláthassa a másik csodát, a szembe jövő gépet, amely most igyekszik Bécs felé. Még néhány perc és már egymás közelébe kerültünk. Csak a Junkers-gépek tipikusan zömök formái voltak láthatók, amint méltóságteljesen, nyugodtan uszott a gép a levegőben. Ennek utasai ugyanígy szemlélnék most bennünket, ugyanígy ilyen benyomásaik vannak, mint nekünk.

Megérkezés Münchenbe.

Már bajor levegőt szívunk. Elhagytuk a határt, épen olyan észrevétlenül, épen olyan feltűnés nélkül, mint amilyen egyszerűen a magyar határt léptük át. Balkézt hatalmas hegycsúcsok, az Alpesek hókoronázta csúcsai határolják a horizontot. Alattunk példásan megmunkált földek. A vetést már mindenütt betakarították, már túl vannak az őszi szántásokon és így, madártávlatból, hallatlan finoman szétboronált, lesimitott a sok szántóföld.

Közben-közben egy-egy kis tanya, majd nagyobb falu, kisebb város tűnik fel. Középen a csucsives templom, körülötte a csucsives házacskák. Fehérek, szürkék, barnák, tarkák. Sok vörös tető, sok szürke. Görbe uccacs-kák, zerguzos vonalú utak. A középkor építési iránya, a korlátolt lehetőségek adta térkihasználás. Mert csak a városok falain belül lehetett építkezni. Minden talpalattnyi föld drága! Mindent ki kell használni!

De ki is használták!

Balkézt tűnik a Starenberger See is föl. A hatalmas tó csak mint kis tükör vész el a megnagyobbodott perspektiva ölében. És rövidesen München tornyai szakítják meg a látóhatár síma vonalát. A karaktersztikus Frauenkirche hagymakupolái, rengeteg csucsives torony tarkállik a város össze-visszaságából. A repülőtérhez érünk.

Megérkezünk.

Kellemes vámvizsgálat.

Itt csalódás ért. Harcias, zordon tányér-sipkás német fináncokat és rendőröket vártam. Helyettük csak két jóképű fiatal rendőr jelentkezett, akik, miután belekukkantottak utleveleinkbe, kielégítve távoztak. Még csak azt sem tartották érdemesnek, hogy a szokásos pecsétet lássák el az utleveleket. A vámvizsgálatból pedig épenséggel semmi sem lett. Egyszerűen fölrakták a holminkat a Délnémet Légihanza Rt. autójára és máris indultunk a városba. Igaz viszont, hogy amilyenek a németek, képesek önszántukból a vámhivatali fölkeresni, ha a megengedett 25 cigarettánál több van a csomagjukban...

Bár azért ebből a szempontból sem fenéki teffel minden Németországban...

Simonffy Aladár.

— A német leszerelés. Párisból jelentik: Dr. Hösch megbeszélést tartott a nagykövetség tanácsával a leszerelés kérdésében. A rendőrségről, birodalmi védőrségről és sportegyesületekről folyt a tárgyalás. A rendőrség kérdését már végleg rendezték, amennyiben az összlétszámot 140 ezer emberben állapították meg.

A Habsburg-ház szerelmi krónikájából.

Sulyos vádak néhai Rudolf trónörökös leánya ellen. — A meggyászolt sorhajóhadnagy — Windischgraetz Ottó herceg boldogtalan házassága.

Windischgraetz Ottó herceg válókeresetében folytatólagosan a következő vádak emeli felesége, néhai Rudolf trónörökös leánya ellen:

Nyílt, tartós házasságtörést követett el 1913 közepétől Lerch Egon sorhajóhadnaggyal 1915. augusztusában bekövetkezett haláláig. Lerch hetenként kétszer-háromszor feleségem hálószobájában aludt. 1914. nyarán Brioniban Lerch minden éjjelt feleségemnél töltött, úgy, hogy ez a viszony már a szolgák előtt is természetes dologgá vált. Együtt vacsoráztak, este fél kilenc óra tájban Lerch el-távozott, éjjel tájban azonban ismét visszajött, feleségem hálószobájába ment és hajnalban, néha azonban reggel kilenc órákor távozott onnan. Feleségem beavatott szolgálóinak és szobalányainak kellett gondoskodniuk arról, hogy Lerch távozásakor senkivel sem találkozzék. Lerch hajnalban gyakran feleségem hálószobájából elmenve, azon a szobán haladt keresztül, amelyben legidősebb fiaim, Ferenc és Ernő aludtak, majd az én szobámban csinált toalettet. Feleségem viszonya Lerchhel nyílt titok volt a személyzet előtt, mivel feleségem csak akkor viselkedett békességben, ha Lerch nála volt, egyébként azonban kizárta a szidalmazta a személyzetet. A szolgák és a sofförök több ízben látták, amikor feleségem és Lerch az erkélyen, a lépcsőházban és az autóban csókolóztak. Mivel a szolgák félték az elbocsátástól, ha Lerch ott tartózkodott, még a szomszédos szobákban sem mertek mutatkozni.

Sűrű találkozások.

1915. januárjától júliusáig, mialatt a fronton voltam, feleségem Bécsben is sűrűn együtt volt Lerchhel. Autón ment érte a Hotel Beatrixbe, vagy pedig egy Bécs melletti vasuti állomásra (Meidlingbe, Bécsújhelyre, vagy Payerbachba) és ha elutazott, úgy ismét így kikísérte, egy ízben Grácba is, nehogy egy bécsi pályaudvaron lássák vele. Ez idő alatt feleségem egy ízben Lerchhel Csehországba, R-be utazott egy ismeretlen hölgyhöz. Lerch reggel jött meg és feleségem érte ment a meidlingeni állomásra, majd délután autóval Oberholabrunnba utaztak, ahol egy egyszerű kocsmában szálltak meg és a vacsorát szobájukba hozatták fel. Másnap reggel autóval az oberholabrunni állomásra mentek, ahonnan elutaztak R-be. R-ben a ház asszonya Lerchet, nyilván feleségemmel egyetértésben, a személyzet előtt mint feleségem férjét szerepeltette.

1915. áprilisában feleségem Lerch társaságában autón Budapestre utazott, ahol három napig a Hungária-szállodában laktak. — Azután Schönaun keresztül Grácba utaztak és Müzzucshlagban, a Schönauban hozzájuk csatlakozott Feltrini Rudolf titkár társaságában megvacsoráztak. Este tíz óra tájban megérkeztek Grácba, ahol a Hotel Danielben szálltak meg. Feltrini titkár és a sofför meghagyás szerint éjjel két órákor értük mentek a Hotel Danielbe, mire Lerch vasuton elutazott Délre, feleségem pedig Feltrini titkárral együtt autón visszatért Schönauba.

A hálókocsik kalauza.

Bécsi, Strohgasse 21. szám alatti házamban is többször együtt voltak. Feleségem elkérte a portástól a kapukulcsot; Lerch este elment, titokban azonban visszatért és csak reggel távozott. 1913. decemberében feleségem egy magasrangú hölgy kíséretében, miután több hetet a bécsi Löw-szanatóriumban töltött, a Délivasutttal Brioniba utazott. Az orvossal együtt kikísértem a Südbahnhofra és a hálókocsi fülkéjében bucsuztam el tőle. — A szomszédos fülkét, amelyet egy ajtó kötött össze feleségem fülkéjével, a már említett hölgy foglalta el. Éjjel tájban Grácban Lerch beszállt a kocsiába és feleségem fülkéjébe ment. Mikor a kalauz felfedezte a női szakaszban a férfit, feleségem száz koronát adott neki, hogy hallgasson, majd még száz koronát egy másik kalauznak. Később azonban megbánta az adományt és visszakérte a pénzt a kalauzoktól, majd mikor ezek nem akarták visszaadni, feljelentéssel fenyegetőzött. A kalauz azonban már ekkor sem adta vissza a

pénzt és maga fenyegetőzött feljelentéssel. — Csak Lerch intervenciójának köszönhető a botrány elkerülése.

Feleségem szenvedélyes odaadása Lerchhel szemben odáig terjedt, hogy később már a külvilággal sem törődött, hogy vele együtt lehessen, 1915. tavaszán Abbáziában sokszor elment hazulról este és aznap már nem is tért haza. Egyizben akkor is távol töltötte az éjjelt, amikor legidősebb fiunknak nagy láza volt s az orvosok másnap bárányhimlőt konstataáltak. Mikor Lerch tengeralattjárójával eltűnt, feleségem igen le volt sújtva. A biztos halálhír megérkezéséig két ízben is Délre utazott. állítólag Laibachba, a valóságban azonban Triesztbe, ahol a mólón összejött az elhunyt Lerch Beppo nevű szolgálójával. Mikor a halálhír megérkezett, feleségem napokon át bezárkózott Schönauba szobájába és császári nagyatyjának azt üzenté, hogy nem élhet velem együtt. Levette jeggyűrűket és toalettasztalára, valamint íróasztalára Lerch képét állította. Az egyik képen Lerch leányomat tartja ölében. Erre a jelenetre leányom még most is emlékszik. Mindezekbe a dolgokba főként feleségem titkára, Feltrini Rudolf volt beavatva.

A gyűlölt Windischgraetz-familia.

A Lerchhel való viszony ismertetése után Windischgraetz herceg többek között még a következő dolgokat mondja el feleségéről:

— A válóok — így érvel a következőkben Windischgraetz — az elmondottak alapján immár tisztán áll, főként a Lerchhel való házasságtörés folytán. Bebizonyítást nyert az is, hogy feleségem botrányos módon érintkezett fiatalemberekkel, sőt egyes rokonaimmal is. Ezekon kívül azonban még a következőket hozhatom fel: Mint számos egyéb fiatalem-

bert, úgy idősebb gyermekeink nevelőjét, Kerekes Tibor teologust is iparkodott feleségem meghódítani. Mikor figyelmeztették, hogy ezt az embert ne vonja hálójába, azt felelte, hogy „örömet okozna neki, ha őt is elbolondíthatná”. Mikor Kerekes egy spiritiszta seace után izgatottan aludni ment a schönaui kastélyban levő lakásába, feleségem kiment hozzá a kastélyba és éjjel négy óráig nála maradt. Másnap minden szégyenérzet nélkül beszélt erről és nevetve mondta, hogy aggódott Kerekesért, senki sem veheti tőle rossz néven, ha meglátogatta.

Gyermekeim ismerik feleségem életmódját. Amikor Lerch halálának híre megérkezett Schönauba, a gyermekek jól tudták, hogy a mami azért beteg, mert meghalt legjobb barátja. Feleségem leplezetlen úzelmeinek az volt a következménye, hogy asszonyi méltósága teljesen veszendőbe ment, úgy a személyzetnél, mint a nyilvánosság előtt.

Feleségem évek óta szidalmazott engemet, úgy a gyerekek, mint mások előtt. Állandóan trottnak, lumpnak és disznó kutyának nevezett. Gyermekeimnek minden kicsiny csinytevéseit így szokta megfedni:

— Igazi Windischgraetz-trottni vagy!

— Ép úgy hazudsz, mint az összes többi Windischgraetzek!

— Disznó, szóval igazi Windischgraetz!

A személyzet és a nevelők előtt feleségem állandóan gyávának, becstelennek, szőszegőnek, hazugnak és általában nem normálisnak minősít; hogy így tekintélyemet aláassa. Feleségem mindenütt kémltetett utánam. Detektívek üldöztek az uccán. A detektívek útján kikérdeztette azoknak a hölgyeknek szobalányait, akikkel társadalmi uton érintkeztem, hogy a viszony milyen természetű. Mindezeket egy sereg tanu bizonyíthatja. Ezek alapján azonban a bíróság is megállapíthatja, hogy feleségem méltatlan a gyermekek nevelésére.

A perirat végül arra kéri a bíróságot, hogy az asszony hibájából mondja ki a válást.

Leégett a satumarei Károlyi-kastély.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Eddig még ki nem derített okokból a satumarei vasuti állomás mellett lévő megyei prefektúra épülete, amely a gróf Károlyi-család tulajdona volt, tegnap este kigyuladt. A fogyatékos fel-

szereléssel rendelkező tűzőkók csak arra sikerült lokalizálni. A kár meghaladja a nyolc és félmillió lejt.

Nyilatkozik Magyarország miniszterelnöke.

Bethlen István gróf a kormány győzelméről, a magyar ellenzék lehengereléséről, a magyar országgyűlés feladatairól.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.)
Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök fogadta az Aradi Közlöny budapesti tudósítóját, akivel hosszasan elbeszélgetett a választások utáni helyzetéről és a magyar országgyűlés feladatáról. A magyar miniszterelnök a választások jelentőségéről a következőket mondotta:

— A közvélemény megnyilatkozása a kormányt támogató pártoknál nagy numerikus többséget adott, az ellenzék létszámát pedig csaknem egyharmadára apasztotta. Ezek kétségkívül nagy politikai jelentőséggel bíró tények, történelmi magasságba azonban az a tanulság emeli őket, amely mögöttük áll és az a lehetőség, amely nyomukban következik. A tanulság az, hogy nem lehet a nemzet érzéseivel szemben politikát folytatni s nincs az az ellenzéki taktika, amely fölébe kerekedhetik a közhangulatnak. Az ellenzék az utóbbi időben, különösen a frankpörnél az önző pártérdeket fölébe helyezte az ország külpolitikai érdekeinek. Ez oly sebet okozott az ellenzéknek, amit a választásokig nem lehetett semmiféle csodaszerrerrel sem meggyógyítani. A tanulság után jön a lehetőség. Nem tudom ugyanis elképzelni, hogy a szerzett tapasztalások nyomán az ellenzék ott folytassa működését az országgyűlésen, ahol a nemzetgyűlésen abbahagyta. Remélem, hogy az ellenzék egészen más és tisztultabb mentalitással és az alkotó munkában való részvétel eltökéltségével fog bevonulni az országgyűlésbe.

Arra a közbevetésre, hogy hátha a kis ellenzék nem tud majd megfelelni hivatásának, így válaszolt a miniszterelnök:

— Miért nem? Egy majdnem 40 fős ellenzék, ha tud és akar dolgozni, a komoly és felelősségteljes kritika gyakorlásával nagy szolgálatot tehet az országnak. Megvallom, egész különösnek tartom azt a szemrehányást, amely a kormányt érte, hogy miért nem gondoskodott több ellenzéki képviselőnek az országgyűlésbe való beválasztásáról. Szerény nézetem szerint sehol a világon nem volt ez még a kormányok feladata.

Az országgyűlés munkaprogramjáról a következőket mondotta:

— Igen fontos teendőink vannak. Mindenekelőtt törvényerőre kell emelni az adók leszállítására vonatkozó törvényjavaslatot, aztán tető alá kell hozni az 1927—28. évi új költségvetést is. Rövidesen sor kerül a szociális irányú javaslatokra is; majd pedig a közigazgatás reformjára. Szó van ezenkívül a sajtójog reformjáról és az egyesülési és gyülekezési jog szabályozásáról is.

— Felosztatott szakszervezet. Bucuresztől jelentik: A belügyminiszter egy ma kézbesített rendeletével betiltotta a brailai kikötőmunkások szakszervezetének további működését s egyben utasította a rendőrprefekturát, hogy a szakszervezet tervezett nagygyűlését oszlassa fel. A betiltásra az szolgáltatott okot, hogy a szakszervezet forradalmi propagandát folytatott és lázított a fennálló társadalmi rend ellen. A betiltás nagy meglepetést keltett és a szakszervezeti tanács elhatározta, hogy a napokban egy monstreküldöttség útján fog tiltakozni a belügyminiszternél a betiltás ellen.

Elfogott rablóbanda

Véres utcai harc banditák és halászek között.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnapelőtt délután Braia külvárosában véres harc árán sikerült ártalmatlanná tenni a hírhedt Cocos-féle rablóbanda négy tagját. A banda főszke a Duna-delta mocsaraiban volt, amely éveken keresztül védelmet nyújtott a rendőrséggel és csendőrséggel szemben. Tegnapelőtt Pintilla halász az egyik külterületi kocsmában felismerte a banda több tagját, akik hangosan mulatoztak. A halász azonnal társalért sietett de mire visszaérkeztek, a rablók már eltávoztak. Üldözöbe vették és a város felé vezető úton utóérték őket. A banditák revolverlövésekkel fogadták a halászat, akik viszonzták a tüzelést. Rövid néhány másodperc alatt valóságos tűzharc fejlődött ki, amely mindkét részről több sebesüléssel végződött. A lövések zajja akartmította a 10-ik tüzérezred kaszárnyájának legénységét, amelynek segítségével sikerült körülfogni a rablókat. A banda négy legveszedelmesebb tagja, köztük Coman János alvezér, fogságba került. Coman János a rendőrségen történt kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a kocsmái mulatozásnál maga a vezér is jelen volt, de ugylátszik észrevette a veszélyt és még idejében elmenekült. A rendőrség most a szigurancával és a csendőrséggel karöltve erővel üldözi a megszökött rablóvezért.

Mulatság.

Műsoros estély Borsosbesen. Sebes előkelő társadalmának nagyszerűen sikerült mulatsága volt a karácsony másodnapján műsoros est, amely a legnagyobb siker jegyében folyt le. A pompás érzékkel összeállított műsor minden száma lelkes fogadtatásban részesült, a szereplőket sok-sok tapssal köszöntötte a közönség. A sikerült est műsora a következő volt: 1. Valami hibája van. Vigjáték. Személyek: Dr. Lussan Andre orvos — Kozák Miklós. Cecile neje — Biró Ilonka. Balancourt — Oláh Pál. Nanette szobaleány — Killik Bertuska. 2. Unterkanonier (magánszám) Lipták Annuska. 3. Dialog. (Baleset.) Killik Irma és Patkó László. 4. Énekszám: Oláh Pál. 5. Apacstánc. Kelemen Annuska és Szabó Géza, Kleindl Annuska és Künsztler Bertó. 6. Monológ. Leucuta George. 7. Aktuális kuplék: Róth Aladár. 8. Drágaság, kis komédia. Személyek: A polgár — Wetzl Vilmos. A feleség — Lipták A. Szobaleány — Killik Bertuska. Házmester — Killik Árpád. 9. Magánszám: Künsztler Bertó. 10. Madame Riza, vigjáték. Személyek: Madame Riza — Patkó Irénke, Neuman Lili — Szabó Juliska. Gálóssy Tamás — Kozák Miklós. Keszep ur — Szabó Géza. Kurz ur — Patkó László. Palkovics Ella — Biró Ilonka. Steiner titkár — Wetzl Vilmos. Gépíró — Kelemen A. Inas — Killik Árpád. 11. Magánszám: Patkó László. 12. Mari szervekedik. Személyek: A nacscsága — Killik Irma. A férj — X. Cseléd — Biró Ilonka. 13. Műsoron kívül: Bohózat: Muszaj kacagnit.

Bababál Aradon. Szombaton délután vig kacagástól, pajzán jókedvtől volt hangos Fürst Jenőné tánciskolája: apró kis babák kolozsáró vizsgája volt. Jelmezben vettek részt a csöppségek s az évszázó hangulatot még inkább emelte az, hogy a kicsikék külön-külön önálló stílusos táncot lejtettek. A jelmezes táncoló babák névsorát itt adjuk: Aitmann Boris és Buzogány Márta: román népviselet, Márkus Kató: japán, Hacker Klume: babatánc, Buzogány Juci és Meisl Olly: ördög, Messer Magda és Buzogány Márta: holland, Fürst Magda és Meisl Edit: román népviselet. Faragó Kató: pierette, Fürst Magda és Meisl Edit: tiroli. Pompás hangulat közepette szépségversenyt is rendezett Fürst Jenőné tánc-tanárnő a kicsikéknek s az első díjat Fürst Magda, míg a második díjat Buzogány Juci nyerte meg.

Szilveszter-est Buziáson. A buziai Magyar Olvasókör december hó 31-én a gyógyteremben színelőadással egybekötött Szilveszter-estélyt rendez, amelyen Molnár Ferenc Hatyuja kerül színre műkedvelők előadásában.

Pengő-premier Magyarországon

Az új magyar pénzt néhány nap alatt bevezetik.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma volt a pengő premierje, a bankok ma a kifizetéseket már pengőben teljesítették. A Nemzetibank előtt már kora reggel csapattal vártak az emberek, hogy sorra kerüljenek és beválthassák papír-koronáikat. A postatakarékpénztár és az összes bankok váltanak egyidejűleg és pengőben teljesítik a fizetéseket. Kresz Károly, a Tébe igazgatója kijelentette, hogy az intenció az, hogy a papír-korona mihamarabb kerüljön ki a forgalomból és minél gyorsabb legyen a pengőre való áttérés. Reméli, hogy zökkenés nélkül fog megtörténni az áttérés és a magyar gazdasági élet meg szokja az új pénzt. A cél az, hogy lehetőleg már néhány nap alatt teljesen rátérjen a közönség a pengőszámításra.

Az aradi pénzügyet már megkapta a pengőpremier a hivatalos felszólítást, hogy a pengőpremier a pengőértékben ejtsék meg. Ezzel a pengő még nem jegyzik Zürichben, egyelőre értékelése alapján lehet átszámítani a mi pénzünkre. Egy pengő tudvalevőleg 12.500 korona. Ez pedig a lej mostani kurzusa szerint 33—34 lejnek felel meg.

velük fizeti összeköttetésben álló budapesti január elsejétől kezdve a részükre való számkapcsolatban nemsokára aktuálissá válik a megállapítása is. Tekintettel arra, hogy a pengőt csak a mostani magyar korona értékével lehet átszámítani a mi pénzünkre. Egy pengő tudvalevőleg 12.500 korona. Ez pedig a lej mostani kurzusa szerint 33—34 lejnek felel meg.

Művészet.

Az aradi színház heti műsora. Kedd: Játék a kastélyban, vigjáték (C. bérl.) Szerda: A Cirkuszhercegnő előkészületei miatt nincs előadás. Csüt: Cirkuszhercegnő, operett. (Bemutató-előadás. Premier-helyarákkal. Bérletszünetben.) Péntek: Cirkuszhercegnő, operett. (Premier-helyarákkal. Bérletszünetben.) Éjszaka 11 órakor: Nagy szilveszteri műsor. (Várad Aladár és a társulat első- és második tagjainak felléptével.) Szombat délután 3 órakor: Bob herceg, operett. (Mérsékelt helyárák.) Délután 6 órakor: Játék a kastélyban, vigjáték. (Mérsékelt helyárák.) Este 9 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Bérletszünet.) Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz, operett. (Mérsékelt helyárák.) Délután 6 órakor: Alvó férj, vigjáték. (Mérsékelt helyárák.) Este 9 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Bérletszünet.)

Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: Vígshírház: Kedd: A Noszty-fiu esete Tóth Marival. Szerda: Nem nőülök. Csütörtök délután: Most légy okos, Domokos. Csütörtök este: A Noszty-fiu esete Tóth Marival. Péntek: Nem nőülök. Szombat délután: Most légy okos, Domokos, este: A Noszty-fiu esete Tóth Marival. Vasárnap délután: Az alvó férj. Vasárnap este: Nem nőülök. Hétfő: Nem nőülök. — Magyar Színház: Kedd: Sárga lilom. Szerda: Játék a kastélyban. Csütörtök: Az új földesúr (új betanulással.) Péntek este: Játék a kastélyban. Péntek éjjel: Játék a kastélyban. Szombat délután: Peer Gynt, este: Játék a kastélyban. Vasárnap délután: Sárga lilom, este: Játék a kastélyban. Hétfő: Játék a kastélyban. — Királyi Színház: Egész héten minden este: Chopin. Péntek éjjel: Nagy szilveszteri kabaré. Szombat délután: A királyné rózsája. Vasárnap délután: A cirkuszhercegnő. — Belvárosi Színház: Kedd: Darázsfelek. Szerda: A vasáros. Csütörtök: Egy férj eladó (elsőször.) Szombat délután: Darázsfelek, este: Egy férj eladó. Vasárnap délután: A vasáros, este: Egy férj eladó. Hétfő: A vasáros. — Városi Színház: Kedd és szerda: Asszonykám. Csütörtök: Tannhäuser. Péntek este: Asszonykám. Péntek éjjel: Varázskeringő. Szombat délután: Akácavirág, este: Asszonykám. Vasárnap délután: Bob herceg, este: Asszonykám. — Fővárosi Operett-színház: Egész héten minden este, péntek éjjel, szombat és vasárnap délután: Uralt, csak egymásután. — Andrásey uti Színház: Egész héten minden este, péntek éjjel, szombat és vasárnap délután: Hetet harangoznak, Fehér és Fekete, Féri bácsi jó utra tér, A királyné papucsa, Tréfák, magánszámok. — Royal Orfeum: Egész héten minden este: Varieté, kabaré, a zenélés csimpánzok, Zerkovitz Béla világhírű operettje: Beppo. A 4 Julianna, a nyújtó királyi, A 2 Fellow, a világ leghíresebb excentrikus művésze, a Folies Bergère csillagai: Soltó, Szokolay, Dénes.

Főhéherke és a hét törpe. (Gyermekelőadás az aradi színházban.) Hosszas hallgatás után ma ismét gyermekelőadást rendezett Faludy Károly gyermekszínháza. Az ismert kis művészyerekek ezúttal is igen bájosan produkáltak és a nézőtérben lévő kis gyermek-kollégáik alig győzték néhol kacagással, néhol azonban elérzékenyüléssel a kedves meséjüket történetét. (+)

Minerva kultur-délután. A Minerva kulturregylet vasárnap délután jól sikerült kultur-délutánt rendezett és a szép számban összegyűlt közönség valóban értékes műsort ka-

pott. A program első számaként Pillisi Géza ötletes konferánst mondta el Eiskovics Ella, egy bájos aradi urileány; közvetlen előadást nagy tetszéssel kísérte a közönség. Utána Frank Margit és Nádor Franciska négykezes zongoraszáma aratott sok tapsot. Barzu Letitia komoly felkészültséggel néhány dalt énekelt. Pakurár Kornélia, Barna Juliska, Lukács Ilonka, Szentgyörgyi Mariska és Ámosdi Aranka román táncszáma valósággal frappírozta a közönséget. Chilowitz Rózi egy melodramát — Akácavirág volt a címe — adott elő nagy művészettel. Schwarz Jenő zajos tetszést aratott hegedűszáma után a délután fénypontja: Békefi „Minerva” álomkeringője következett. A nagy sikerű számban a következő urleányok jeleskedtek: szólótáncosok: Basch Böske, Brecka Böske, csoporttáncosok: Gyulai Mancsi, Mihályi Mancsi, Wild Mancsi, Simonits Jolán, Kiliti Mici, Opitz Annus, Opitz Mancsi és Hebl Mária. Somodi Irma egy vig monológot mondott el. Matyók Aranka zongoraszámmal aratott tetszést, Stoica Ottilia monológját percekig tapsolta a közönség. Az impozáns műsor befejezésekképpen a mester haldoklik című tréfás jelenetet adtak elő, melynek szereplőit Depold János, Szabó Pálma és König Mihály műkedvelőket meghaladó színészi készségről tettek tanuságot. A műsor pompás rendezéséért és összeállításáért Békefi Pálé az érdem. A táncok betanításáért pedig H. Sziklay Gizit, az elsőrangú zongorakíséretért Békefi Szalay Arankát illeti elismerés. (=)

Kedden este a Játék a kastélyban előadás 8 és fél órakor kezdődik.

Cirkuszhercegnő. Az egész színház: művészi személyzet, zenekar, technikai személyzet lázasan készül Kálmán Imre világhírű operettjének premierjére. A nagyszabású előkészületek miatt szerdán este nem is lesz előadás, ekkor lesz a Cirkuszhercegnő házi főpróbája. A csütörtöki premierhez hasonló még nem volt az aradi színházban. Diszletek, koszorúk teljesen újak és stílszerűek. A rendezés munkáját Hetényi Elemér főrendező végzi, a zenekart pedig Gelént Pál vezényli. Az újdonság két vezető szerepét Betegh Bébi és László Andor játssza, de annyi pompásabbnál-pompásabb szerep van, hogy a színtársulat minden egyes tagja játszani fog a darabban, amely az egész hét játérendjét dominálja. A Cirkuszhercegnő az aradi közönséget is meg fogja hódítani, amiként meghódította a világ minden színházi városának publikumát.

Kegyelem a landaui elítélteknek. Párisból táviratozzák: A landaui per német elítélteket kegyelmet kaptak. Még pénteken éjszaka írta alá a köztársasági elnök a kegyelmi parancsot és azonnal táviratot menesztettek a rajnai megszállócsapatok parancsnokságának, hogy az elítélteket azonnal szabadon kell bocsátani, hogy a szentestét otthon tölthessék. A francia kormány ezzel a kegyelmi tényével mindent megtett, amit az adott helyzetben megtehetett, sőt mindent elkövetett, hogy ezt a lehető leggyorsabban végre is hajtsák. Ha ezzel ugyan a landaui hadbírói ítéletet nem is tehetné meg nem történné, mindenesetre visszaállította a Rouzier ítélet által megingott német bizalmat Franciaország igazságérzetét iránt.

H I R E K.

Karácsony után.

Onnepi számunk sikere.

Örömmel állapítjuk meg, hogy olvasóink és előfizetőink hatalmas táborra szíves-szeretettel fogadta az Aradi Közlöny karácsonyi számát, amely ha terjedelmében nem is, de tartalmi gazdagságban mindenesetre megközelítette lapunk békebeli nivóját. Volt idő, amikor az Aradi Közlöny 200 oldalas lapot adott karácsonykor az olvasó kezébe. A mostani viszonyok között azonban a 40 oldalnyi karácsonyi számunk is bravuros teljesítménynek tekinthető abban a törekvésünkben, hogy a békenívót minél előbb elérjük.

Szerkesztőségünknek az idei karácsonyi számmal az volt a törekvése, hogy ebben a gondokkal teli világban egy kevés derűt vigyen előfizetőink és olvasóink házába. Mosollyal irtuk és jókedvvel olvasták az aradi színésznőkről közölt, rajzokkal tarkított karikatúrákat, az aradi éjszakák lovagjairól szóló intimításokat; a táncoló Arad női portréiben is sok ismerősre bukkant az olvasó és meglepővé konstatálhatta, mennyi doktornő is van Aradon stb. Az volt a célunk a humoros riportokkal, hogy egy mosolyt csaljunk az emberek arcára, mert ha valaha, úgy ma kétszeresen igaz a mondás: igazi jövője az embernek az, aki megneveteti. De karácsonyi számunk komoly része is igyekezett azon, hogy új nyomokon járjon. Ujonnan kiépített tudósítói hálózatunk jól működött karácsonykor: bucuresti-i, bécsi, budapesti szerkesztőségünk érdekes, jól megírt cikkekkal gazdagította lapunkat. A régi Arad történetéből kiragadott cikkeink, valamint Nikóls Döme visszaemlékezései, az aradi színházéges stb. szívesen olvasott témák közönségünknek. Ha még megemlítjük a különböző elmés, magvas, szeretettel megírt egyéb közleményeinket, azzal a nyugodt tudattal tekinthetünk vissza a karácsonyi szám nagy munkájára, hogy a mi szerető olvasóközönségünk teljes meglepedésére sikerült dolgozunk. És ahogy ezt elértük, ezt tekintjük legnagyobb jutalmunknak, mert a mi közönségünk szeretete, ragaszkodása képezi célját minden munkánknak, minden ügyekezésünknek, törekvésünknek, amelyvel átnyújtjuk minden olvasónknak azt a lapot, amelyet szívünk dobbanásával, lelki melegségével, igaz, őszinte kemény akarással csinálunk annak a sok ezer magyarnak, akik hosszú évtizedek óta hűveink, barátaink, támogatóink s akiknek áradó meleg szeretete tette az Aradi Közlönyt nagygyá, hatalmassá, bennünket pedig büszkékké és boldogokká.

— Milyen idő várható? A Meteorológiai Intézet jelenti: Az időjárási helyzet lényegében változatlan. Hatását az egész kontinensre kiterjesztő anticiklon magva kissé nyugatra tolódott, vele szemben a Földközi-tengeren a depresszió helyét megtartotta. A fagy északra felől kiterjeszkedett egész Európára, a Balkánon havazik, egybűt az idő inkább száraz. Hazánkban a fagy erősödött, az éjszai minimumok kevés kivétellel mindenütt a mínusz 10 fok Celsius alatt voltak és napal sem emelkedett a hőmérséklet a fagyponthoz. Havazást nem jelentettek. Időprognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

— A király állapota. Bucurestiből jelentik: A király állapota teljesen kielégítő. Az uralkodó már elhagyta az ágyát és rendszeresen dolgozik íróasztalánál.

— Miklós herceg — kapitány. Bucurestiből jelentik: A király mi kinevezte Miklós herceget a román hadsereg kapitányává.

— Az új japán uralkodó. Tokióból jelentik: A császár elhunytá következtében háromhetes udvari gyászt rendeltek el. Utóda a 26 éves Hiroto, aki mint régens már öt évvel ezelőtt átvette atyjától az uralkodást. Az elhunyt császár temetése valószínűleg csak februárban lesz.

— Vonatkésések a fagy miatt. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi napokban a vonatok nagy késéssel érkeznek az erős fagy és főképpen a vízvezetékek befagyása miatt.

Öngyilkos lett a hollandiai frankfogoly.

Jankovich, Marsovszky és Mankovich enyhe bánásmódban részesülnek.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)

Hágai jelentések szerint az ellenzék meginterpellálta a hollandi kamarában az igazságügy-minisztert, hogy miért bűnnek jobban s miért tesznek kivételt a magyar frankfogolyokkal, mint a többi foglyokkal. Az igazságügy-minisz-

ter nyomban válaszolt az interpellációra és elismerte, hogy némi könnyébségben részesítik a három magyar foglyot, aminek a magyarázata azonban az, hogy az egyik már öngyilkosságot kísérelt meg cellájában a szigorú bánásmód miatt s élete is komoly veszedelembe fordult.

— Magyarpárti képviselők parlamenti munkája. Csurjól jelentik: A Magyar Párt központja elhatározta, hogy a karácsonyi szünet után a parlament és a szenátus elé kerülő sajtó, közigazgatási és a lakásügyi törvényjavaslatokhoz a Magyar Párt parlamenti csoportjából a következők fogják hozzászólni: A sajtótörvényjavaslathoz: Balogh Artur szenátor és Weisz Sándor bihari képviselő, a közigazgatási törvényjavaslathoz Balogh Artur szenátor és Sebessy János képviselő, a lakásügyi törvényjavaslathoz Kocsán János szenátor és Parecz Béla képviselő fogják felszólalni. Még ezen az ülésen kimondották, hogy a párt parlamenti frakciójának tagjai fel fogják keresni a többi pártok pártelhelyiségeit a szorosabb együttműködés felvétele végett és a Magyar Párt pártelhelyiségének megnyitására meg fogják hívni az összes pártok vezetőit.

— Aradi kereskedő házassági jubileuma. Szép és megleghangulatu családi ünnepet telt meg karácsony első napján Popper Károly aradi fűszerkereskedő házasságának negyvenedik évfordulóját és ezen a napon a köztisztviselők és becsültek álló aradi kereskedőt az összes családtagok, valamint számos barát és tisztelő kereste fel őszinte szeretetszóval. Estére Popper Károly vendégül látta nagy rokonságát és jóbarátait. A jubiléus házaspárt a család részéről Brenner Zsigmond és dr. Werner Sándor köszöntötték fel, a család barátai nevében pedig Zimmer Vilmos. A szeretetteljes üdvözlőbeszédre az ünnepelt nevében dr. Popper Sándor válaszolt, kedves szavakkal köszönvén meg a jubiléusokat ért szeretetmegnyilvánulásokat. Az ünnepség résztvevői egész a késő éjszai órákig maradtak együtt a legkellemesebb hangulatban.

— Pusztító viharok. Fiuméből jelentik: Nagy vihar pusztított karácsonykor az adriai tengeren. A tengerparton nulla alatt áll a hőmérséklet, aminek következtében a fürdőhelyek teljesen kiürültek. A vihar most is tart. — Velencéből jelentik: Sűrű köd uralkodik a velencei kikötőben. A köd következtében több hajószerecséllenség történt.

— Volt magyar pénzügyminiszter, mint prédikátor. Budapestről jelentik: Karácsony másodnapján Hegedűs Lóránt volt pénzügyminiszter prédikált a fásori evangélikus templomban.

— Mit akar a spanyol diktátor. Párisból jelentik: A Figaro nyilatkozatot közöl Primo de Rivera spanyol diktátortól. A diktátor kijelentette, hogy a spanyol nép 90 százaléka mögötte áll és kötelessége addig a kormányon maradni, amíg minden dolgot, ami a lakosság lelkét megmérteljezi, el nem pusztítanak. — Nem tagadom — mondotta — az a becsvágyam, hogy kivivjam magamnak azt, hogy az utókor azt mondja rólam, én menttettem meg Spanyolországot.

— A művelt pesti kocsis. Egy ismert pesti világi, hosszabb párisi tartózkodás után visszatért a magyar fővárosba. Nyomban visszatérése után mulatságos kis eset történt vele. Az állomásnál konflisba ült, hogy a Palace-hotelhez hajtsa. Régi tapasztalatból tudta, hogy Molire nyelve nem kenyerre a pesti kocsisnak, csak úgy fonetikusán mondta be neki:

— A Palace-szállodába megyünk.

A kocsis ránézett szeliden és elnézően:

— Talán a Palác-hotelt gondolja a nagyságos ur. Mert hogy ez francia szó és Palácnak kell kiejteni. De nem baj kérem. Nem tudnát mindenképp franciául.

— A budapesti Népszava szerkesztője nem lehet képviselő. Budapestről jelentik: A budapesti déli kerületben megválasztott Vanczák János képviselőnek politikai jogait egy jogerős ítélet három évre felfüggesztette. Emiatt Vanczák nem lehet képviselő, helyette Horovitz Gábor lesz képviselő.

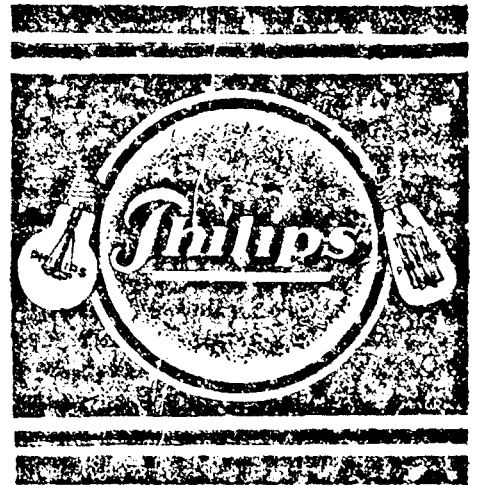
— Eljegyzések. Bella Nucika és Mausz Ferenc jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kotzka Etuska Kisjenő és Piacsek Jenő Nagyszalonja jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hajókatasztrófa. Londonból jelentik: Megrendítő katasztrófa történt szombaton éjszaka a tengeren. Wight szigetétől körülbelül husz mérföldnyire délnyugatra a Burutu angol tehergőzös belerohant egy francia gőzösbe, amelyet szinte kettészelt. A francia gőzös percek alatt elsüllyedt, harminc főnyi legénységéből csak négy matrózt sikerült kimenteni, a tiszték mind a tengerbe fulladtak.

Névjegyek, nyomtatványok stb.; írodalomszerek, dossziók, levéltrendezők. Karácsonyról maradt rongált dobozu levelezőlapok beszerzési árban, KERPELNÉL. 7623

— Egy üveg francia parfüm. Tragikomédia. Címe: Egy üveg francia parfüm. Hőst jobban mondva hősnőt: az urnó és a szobaleány. Az urnó olyan, mint a többi elegáns szépasszony: finom és illatos, — a szobaleány pedig, mint a rendes vigjátéki szobaleány-típus: fiatal és csinos. Az urnó szomorúan értesült róla, hogy a középeurópai gazdasági helyzetre való tekintettel, az idén hiába fogja várni a szokásos ajándékokat, az izlésesen adjusztált etuit, amelyből Guerlain jólismert parfümös fiakónja mosolyog a szép asszonyokra. Bánatát növelte, hogy ép estélyre készülődtött s busan gondolt arra, hogy a párisi parfümgyáros megejtő illatával nem fújhatja be haját, kezét, ruháját és keztyűjét, amikor hirtelen belibbent a szobaleány, alázatos instanciával némi esti kimenő irányában, merthogy bál lesz a tánciskolában. Amikor kiment, az asszony meglepődve szimatolt a levegőben. Milyen ismerős illat! Megvárta, míg a szobaleány távozik s a következő pillanatban hirtelen elhatározással a leány kamarájába lépett és gyorsan kinyitotta a szekrényt. Sejtelménem csalt: a fehérnemű között elrejtve rögtön megtalálta a finom metszésű üveget, benne a L'heure bleu áruló illatával, amellyel rövid habozás után megpermetezte estélyi ruháját. Talán igazságszolgáltatásul a sok parfümért, amit valaha szobaleányok loptak a nagyságuktól. A szobaleányt mindenesetre elbocsátották elsőjén. Mégsem maradhat a házban egy cseléd, akitől a nagyságos asszony lop.

— Kéménytűzek Aradon. A hideg időjárás folytán szükségessé vált erősebb tűzveszély következtében naponta fordulnak elő kéménytűzek. Ma este két helyen, a Boulevardul Rögelle Ferdinand 22. és a Boulevardul Carol L. 30. számú házban is volt kéménytűz. Mindkét kéménytűzet a tűzoltók még idejében lokalizálták.

Vilmos excsászár és felesége Hermina.

Egy angol újságíró szerint a Doornban élő Vilmos úgy táncol, ahogy felesége Hermina füttyül.

'Az Aradi Közlöny alkalmi tudósítójától.

Egy angol újságíró, akinek módjában volt betekinteni a doorni kastély életébe, a következőket jegyzi fel Vilmos császár életéről:

Hermina, az excsászár felesége szürkehajú, szürkészemű kedves kis asszonyka, harmincnégy éves és inkább dél-belgiumi, vagy francia, mint német típust képvisel. Őt egészséges gyermek anyja. Ő a lelke és igazi kormányzója az „Imperial court”-nak. Az excsászár szereti menedékhelyét és szívesen tartózkodik Doornban. Hermina inkább látszik jó anyának, mint olyan szerető feleségnek, aki csillapítja, megnyugtatója férjét és elfelejteni vele, hogy valamikor II. Wilhelm volt. És erre a megnyugtatóra a volt császárnak igen nagy szüksége is van. Mert hiszen eléggé ideges volt már császár korában és idegessége ma elfajultabb, amikor a multra gondol.

Amikor Hermina Doornba érkezőt, tisztán látta maga előtt azt a feladatot, amely reá vár. Akkor már tudta, hogy munkája lényegesen fog különbözni attól, ami egy jó anya és jó feleség kötelessége volna, mint amilyen volt Vilmos első felesége egész életén keresztül.

Hermina mindig nagy érdeklődéssel viseltetett a diplomáciai ügyek iránt, nem hagyta ledegni a politika és a sajtó sem. Tudta, hogy a német excsászár magányos elvonultságában szerelmet és engedelmisséget vár tőle, éppen úgy, ahogy ezt más germán asszonyoktól kívánják. De ő mindig tudta, hogyan bánjon Wilhelm bonyolult temperamentumával és rövidesen igen fontos szerepet játszott és aktív szereplőjévé vált a doorni kastélynak. Hermina hamarosan rájött arra, hogy Vilmos még mindig abban hisz, hogy ő a világ kiválasztott uralkodója. Vilmos tudja, hogy Hermina mit akar.

1922-ben, amikor Hermina mint boldog menyasszony átlépte Vilmos doorni kastélyának küszöbét, tudatában volt annak, hogy mi a szándéka. Nemcsak feleség, hanem szellemi társ akart lenni — és ezt a célját el is érte. Ma ő a lelke a „császári törvényszéknek” és ha Hermina reggel ráncbaszed valakit, Vilmos is ráncba fogja szedni délután, vagy legkésőbb másnap reggel. Ez nyílt titok. Mindenki, akinek szerencséje van Wilhelm „császári törvényszékét” tanulmányozni, meg kell adnia, hogy az excsászár rendkívül szigorú és aktív típus korához mérten. „Vezérkarát” sűrűn el látja szigorúan regulált parancsokkal, éppen úgy, mint hajdanában Berlinben. Reggel hétkor az excsászár rendszeren felöltözködve, de sorszor még korábban is, rövid sétára indul és azután reggelihez ül le felesége és ennek néhány gyermeke társaságában. Néha udvartartásának választott tagjai is résztvesznek a reggelin. Evés előtt és után a császár imádkozik. Ha azonban az udvari lelkész is résztvesz a reggelin, a császár nem imádkozik. Ezt a pap végzi el.

Reggeli után a volt német császár „államügyeket” néz át marsalljának, Count von Finkelsztain társaságában. Utána az egész vezérkar a nagy hallban gyűl össze és egy félórát szentelnek általános társalgásra és figyelmesen hallgatják „his imperial majesty” bölcsességeit. Rendszerint az excsászár vezeti a társalgást és egyik témát a másik után érinti. Legtöbbször vallásos dolgokról beszél, nagy hévvel és rábeszélőerővel. Olyan egyének, akik udvartartásával valamiképpen érintkezésbe juthattak, csodálkozással beszélnek, hogy az elmúlt évek folyamán az excsászár vallásos érzelmei mennyire elmélyültek és hogy idejének jelentékeny részét a vallásnak és az imádkozásnak szenteli.

Amikor a miting véget ér, vagy visszavonul, vagy kimegy a szabadba fát vágni, vagy Herminnal és egy-két gyerekkel újabb sétára indul.

Azok, akik a béke napjaiban Berlin széles utcáin látták a császárt büszkén végighajtani, alig tudják elhinni, hogy ez az egyszerűen öltözött öreg ur szürke szakállával, hajlott járásával, akinek a kalapja minden szembejövő előtt, talán egész Doornban, a legudvariasabban repül le, valamikor a németek mindenható hatalmas ura volt. Ha valakivel találkozik, a kalapleemeléskor soha

A csongrádi halálból harmadik évfordulója

Ujrafelvételt kérnek a csongrádi bombamerénylet ügyében.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Éppen három éve, hogy Csongrádon a Magyar Király-szálló nagytermében véres testcsofatok freccsentek szét ott, ahol pár perccel előbb még vidáman állt a fényes bál: zsidó-bál. És azóta már megbukott a fehérterror, a szálló összezuzott ablakait is régen megcsináltatták, de a bűnösök, akik a bálozók közé a halálhozó bombát behajították, még nem nyerték el méltó büntetésüket. A rendőrség annak idején letartóztatta a Piroška testvéreket és társaikat, de bizonyíték hiányában a törvényszék felmentette őket.

És két héttel a harmadik évforduló előtt választás volt Csongrádon is. És a polgárok, a kiknek valami közük van ahhoz a véres éjszakaihoz, azok, akik bűnösök voltak és azok is, akiknek a bőrére ment volna a játék, most mind siettek leszavazni — Schandl államtitkár, arra az államférfiura, aki a forradalmak után az első volt, aki liberális szavakat hangoztatott Csongrádon. És akik a legélénkebb agitációt csinálták Schandl mellett — Piroška János, Sági János, a merénylettel gyanúsítottak. Sinkó László, Kokay János, akik bünrészességgel voltak vádolva, meg a többi ébredők voltak. És mindenek dacára a csongrádi választás a békés polgárok küzdelme volt a bombapör egykori szereplőivel, a felmentett vádlottakkal és a diadalmas védőkkel s hogy Piroskáék is Schandl mellé állottak, ezzel csak szimpátiát igyekeztek szerezni maguknak a kormány előtt, mert az utóbbi időben mind sürűbben, mind panaszosabban hangzik az óhaj Csongrád felől, hogy perfvételt kell elrendelni a bombapörben, alaposabb vizsgálatot folytassanak le az ügyben s aki bűnös, az könyörtelenül nyerje el büntetését. Maguk a város előkelőségei szintén a bombapör ujrafelvételével foglalkoznak állást.

— Én nem csinállok titkot belőle — mondta Tóth István dr. polgármester, — mi tudjuk itt Csongrádon, hogy kik voltak a tettesek. Meg vagyunk győződve róla... Valahol azonban ugylátszik, hiba történhetett. De majd csak kiderül egyszer, mert ezt mindannyian kívánjuk!

Vida Jenő dr. a robbanás szerencsétlenjeinek képviselője ezt mondotta:

— Határozott szándékunk ujrafelvételt kérni az ügyben. Ez eddig még azért nem történt meg, mert egy kis komplikáció állott be időközben akörül, hogy Csongrád a szegedi vagy a szolnoki ügyészség hatáskörébe tartozik-e. A szegedi ügyészségnél már a múltban megadtuk a szükséges lépéseket, ott azonban kijelentették, hogy nem illetékesek az ujrafelvétel tekintetében, mert a Kuria annakidején bíróküldést rendelt el és így a csongrádi akták a szolnoki ügyészségre kerültek. Már pedig a perrendtartás értelmében az ujrafelvételi ügyben is az az ügyészség vagy bíróság illetékes, ahol az alapítéletet hozták. Hetek multak, míg

sem tudják megelőzni és ő az, aki legelőször barátságosan mosolyogva „Gutén Tag!” vagy „Gutén Morgen”-nal köszön.

Lunch után újra munka következik, amelyet az excsászár Herminnal oszt meg. Hermina nagy halom újságot olvas át. A császárt érdeklő cikkeket kivágja és gondosan felragasztja egy papírlapra és átadja az excsászárnak átolvasás céljából.

Az eredmény az, hogy a volt német császár meg van arról győződve, hogy az ő felesége a legokosabb asszony a földkerekségben és érte a „császári udvari” marsallját is mindig habozás nélkül hajlandó menesztetni.

És ez már három ízben meg is történt.

Szolnokon érdeklődtünk ismét. Itt az ügyészség még nem kapott felettes hatóságától utasítást, tehát egyelőre nem kívánt belefolyni az ügybe.

— Most azonban a véres éjszaka harmadik évfordulója a sebesültek, illetve sértettek ismét be fogják nyújtani az ujrafelvételi indítványt. Nagyon sok elítelt szálak várnak még felderítésre, de azért minden reményünk meg van arra, hogy ezuttal már sikerül megállapítani nemcsak azt, hogy kik voltak a bombavető, hanem azoknak a személye is napvilágra kerül, akik mind felbujtók idézték elő a borzalmas vérfürdőt.

Letartóztattak egy magyar bárót

Szlovenszkóban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagy feltűnést keltett, hogy a csehszlovák csendőrség a napokban váratlanul letartóztatta ifjabb báró Lukács Györgyöt, akinek Csehszlovákiában nagyobb kiterjedésű földbirtoka van. A letartóztatás a buszai határőr feljelentése alapján történt, aki azzal vádolta meg Lukács bárót, hogy szidalmazta a cseh köztársaságot. Kiderült, hogy a hidőr jogtalanul letartóztatta a Magyarországból hazatérő bárót, aki tiltakozott az önkényes eljárás ellen és kijelentette, hogy a hidőr ellen felettes hatóságánál jelentést tesz. A hidőr tartott a kellemetlenségektől s ezért vádatat koholt báró Lukács ellen, akit aztán feljelentése nyomán a csendőrség minden további nélkül letartóztatta.

A különös letartóztatásról értesült a prágai magyar követ, aki nyomban közbelépett a báró érdekében s kérte a szigorú vizsgálat elrendelését. Másnap a cseh igazságügyminiszter, személyesen jelent meg a követségen és sajnálkozásának adott kifejezést a történet felett, ügyben pedig közölte a követtel, hogy a báró szabadlábrahelyezését már táviratilag el is rendelte. Érdekes azonban, hogy ennek dacára az alsóbb hatóságok csak napok multán engedték szabadon az ártatlanul meghurcolt báró Lukács Györgyöt. Hír szerint a csehszlovákiai magyarpárt a napokban interveniót fog a parlamentben és kérni fogják a belügyminisztert, hasson oda, hogy a jövőben hasonló sérelmek ne fordulhassanak elő.

— Világkörüli utra megy a Zeppelin hőse. Berlinből jelentik: A berlini lapok közlik, hogy dr. Eckener valószínűleg még a jövő év végén, legkésőbb azonban a jövő év elején, világkörüli utra indul a friedrichshafeni Zeppelin-művek legjobb léghajójával, az L. Z. XXVII-el. Az új Zeppelin utja Spanyolországon keresztül visz és Szevillától Buenos Ayresig teljesen megegyezik azzal az utvonallal, amelyen a friedrichshafeni Zeppelin-művek léghajóival a spanyol kormány rendszeres utasforgalmat akar berendezni.

Legolcsóbb ujévi ajándékok

Ekszerek, órák, dísz tárgyak nagy választékban.

FARKAS

Arad, Str. Eminescu No. 2 (Deák Ferenc-utca).

Elvállal: precíz órajavításokat, mindennemű arany-, ezüst- és vésnöki munkákat. **Olasó árak. Pontos kiszolgálás.**

— **Éjszakai rablás Budapesten.** Budapestről jelentik: Vakmerő rablás történt a Szövetés-uccai Putnoki-féle vendéglőben. Karácsony estéjén, kevéssel záróra előtt négy álcos rabló behatolt a vendéglőbe. A tulajdonost és sógornőjét megkötözték, betörték szájukat, majd hozzáálltak a fosztogatáshoz. Ami élelmiszert és pénzt találtak, elvitték. Az utcán autó várta a rablókat, akik rövidesen elrobogtak. A rablást egy munkás fedezte fel, aki kiszabadította kényelmetlen helyzetükből a megkötözötteket. Azonnal feljelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **Leégett egy angol tengeri kikötő.** Londonból jelentik: Anglia egyik legnagyobb kikötőjében, Hullban, nagyarányú tűz pusztított vasárnap este. A papirosraktárban, eddig még ismeretlen okok következtében, tűz keletkezett és néhány perc alatt az egész környék lángban állott. A gabonaraktárak, olajraktárak, élelmicikkek lerakatai sorban gyuladtak ki és égtek le. A tűzoltóság nagy apparátussal vonult ki, azonban tehetetlennek bizonyult a pusztító tüzzel szemben. Harminc vagy harminc áru esett áldozatul, emberáldozat azonban szerencsére nem volt, miután az ünnep alkalmával senkisémm tartózkodott a raktárakban.

— **Halálos autóbélgázolás Cluj mellett.** Clujról jelentik: Tegnap délután halálos autóbélgázolás történt a cluj-szamosfalvai országúton. Baciú Donamnica soffőr Alsózsuk előtt ahol az országút a vasuti pálya fölé emelkedik, elgázolta Damian Jánosné, egy rendőr fiatal feleségét, aki vacsorát vitt be a városba férjének. A soffőr ki akart kerülni egy szénásszerkeret, miközben az asszony az autó alá került, amely őt bordáját és hátgerincét összeroncsoolta. Damian Jánosné azonnal kiszerveztetett, kisleánya ellenben, aki félreugrott az autó elől, megmenekült a biztos haláltól. A soffőrt leartóztatták.

— **Képek, metszetek olcsón Kerpelnél.**

— **H. Sziklay Gizi, Str. Cercetasilor (Szt. Pál-ucca)** tánciskolájában, január hó 4-én kezdők részére új táncoklón kezdődik.

— **Legmegbízhatóbb gyártmányú vászon és trüffion olcsón beszerezhető Rosenblüh-cégnél.**

A püspök könyvet írt

Clorogariu Romulusz püspök könyve a világháborúról, a forradalomról és a román uralomról.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.) A mostani könyvpiacnak szenzációs eseménye Clorogariu Romulusz püspök könyve, mely igen artistikus formában és impozáns terjedelemben ma hagyta el a sajtót „Zile Traite” (Átélt napok) címmel. A több mint 500 oldalra terjedő könyvben az ősz püspök, — aki nemcsak szem és fültanuja, de bizonyos tekintetben szenvedő hőse is volt a háborús háboru utáni eseményeknek, — saját feljegyzései alapján, naplószerű feldolgozásban, de rendkívül közvetlen és érdekes formában dolgozta fel memoárjában az utóbbi évtized történelmi eseményeit. Az élet delét túlhaladott, nagy tudású, széles horizontu, nagy eseményeket átélt ember megfontolt megjegyzései ezek — de nemcsak az eseményeket látjuk újból lejátszódni, hanem éppen azok a részek képezik a könyv meritis részét, ahol véleményeit, állásfoglalását rögzíti meg az illusztris szerző.

Clorogariu püspök munkája négy részre oszlik. Az első rész a világháboru eseményeivel foglalkozik. A szerző itt hosszasan eszteli azokat a küzdelmeket és lelki szenvedéseket, melyekben a román nemzeti párt vezérei nek része volt a világháboruban, majd Károly Király haláláról emlékezik meg kegyeletesen. — Érdekes az a párhuzam, amit Vilmos császár és Tisza István között von. Vilmos császárt maniakus diktátornak tartja, míg Tisza Istvánról nagy melegséggel nyilatkozik, mint a fedhetetlen, puritan férfi típusáról, a vasakat és intelligencia nemes hősről.

Különös érdeklődésre tarthat számot a második rész, melyben Clorogariu püspök apró részletességgel és drámai erejű dialogusokban írja le a Károlyi-forradalom és a kommun

részleteit, — a nemzeti tanács megalakulását, a gyulafehérvári határozatokat, a román nemzeti tanács megalakulását és működését és a kommun egyes epizódjait román vonatkozásokban. Három fejezetet szentel Ciordas és Bolchas megöletésének részleteire eredeti feljegyzések alapján, — majd a román hadsereg felszabadító hadjárataról ir hazafias entuziizmussal.

A könyv III-ik része a román uralomról ír

Engedélyezték az aradi áru- és értéktőzsdét

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kormány Arad város részére engedélyezte a gabona és árutőzsde felállítását és annak élére kormánybiztosul dr. Popo-

és meleghangu megjegyzéseket közöl azokról a román hadvezérekéről, mint Holban s Moson tábornokokról és politikusokról, akik a bevonulásnál résztvettek. Végül a könyvben közöl Clorogariu püspök különböző román folyóiratokban megjelent cikkeit és az utóbbi években kiadott pásztorleveleket, a szenátusban tartott beszédeit az alkotmány, az agrártörvény és a közigazgatási törvény tárgyalása alkalmából.

vici Virgili, a temesvári kereskedelmi inspektorátus vezetőjét nevezte ki. A tőzsde alapszabályai értelmében a tőzsdetagok többségének románnak kell lenni.

Elhalasztották az anyakönyvi hivatal átszervezését

Belügyminiszteri rendelet, amely újból egy évvel meghosszabbítja az aradi anyakönyvi hivatal életét.

(Arad, december 27.) Az új közigazgatási törvény, amely 1926. január 1-én lépett életbe, — mint ismeretes — érdekes rendelkezést tartalmazott az esketésekre s általában az anyakönyvi hivatalok működésére vonatkozólag. A törvény ugyanis kiveszi az esketést az anyakönyvvezető hatásköréből és kimondja, hogy a polgári esketést az anyakönyvvezető helyett maga a város polgármestere végzi. A törvény életbelépésével azonban ez a rendelkezés még nem került gyakorlati alkalmazásra, mivel a belügyminisztérium az átmenet nehézségeire való tekintettel akkor egy évi haladékot adott. Eszerint néhány nap múlva, 1927. január elsején kellene életbelépnie annak a rendelkezésnek, amely szerint az egyes városok polgármesterei végzik azontúl az esketést. A minisztérium azonban még most sem látja elérkezettnek az időt, hogy bevezesse az új rendet és ezért egy most keletkezett rendelkezésével, amelyet

ma kapott meg Aradváros vezetősége, egy újabb évi haladékot adott az erdélyi városoknak az új anyakönyvi rendszer bevezetésére s így csak 1928. január 1-vel szűnik meg a mostani anyakönyvi hivatal eddigi teljes funkciója. Az elhalasztásnak még egy igen fontos oka van: a végrehajtási utasítás még nem készült el és annak kiosztásáig a minisztérium várni akar a törvény életbelépésével is.

A végrehajtási utasítás — mint illetékes városi köröktől értesülünk — bizonyára módot talál arra, hogy a polgármester állandó helyettest delegáljon, miután a nagyobb városok polgármesterei nagy és fontos elfoglaltságuk mellett aligha érnek rá egyúttal arra is, hogy az eléjük járó fiatalokat boldoggá, vagy boldogtalanná tegyék. Az eddigi anyakönyvvezetői állás különben akkor is megmarad és betöltője a hivatal adminisztrációs ügyeit intézi el.

Siatal urileányok a barban.

A hétköznapió lett táncórület. Finom kis leányokból markotányosnők legyenek?

A barok bevonultak a mai társadalmi életbe s igen kevésszámú nő akad, aki megrónivalót találna abban, ha leányával egy bár küszöbét átéli. Az a felfogás, hogy e helyiségek, köznéven az ugynevezett lokálok csupán a kokottok és udvarlók számára tartják fenn üzemüket, alaposan megváltozott. A kokottok száma ma már sokkal kisebb, mint az ugynevezett uri nők, akik családjukkal bevonulnak a hol fényesen, hol misztikus világitott helyiségekbe s udvarlóikkal a divatos táncokat járják. A bár épüv életstílusát, mint a jazz-band és az estélyruha Tizenhétéves egyébként jó családból való leányok mindezt nélkül táncolják itt — akár idegenekkel is — a foxtrotot, tangót, charlestont. Ebben nincs többé szégyelnivaló, hiszen a bárak közönségének legnagyobb része urileányokból kerül ki.

Nem állítom, hogy a bár — a finomabb minőségű — illetlen helyiség, bár van egy kis vonatkozása a néhai Blau Katzhoz. A baj voltaképpen ott kezdődik, hogy ma már megszűnt minden disztingktó s ugyanezek a lányok, ugyanezekkel a mamákkal a rikítóbb, illetlenebb helvisérekben is törzsközönségkép szerepelnek. Nem mondom, hogy minden leány és minden anya. Sok hölgy

akad, aki meg tudja őrizni a veleszületett finomságot és illemérzetet s aki féltékenyen ragaszkodik régi tradícióhoz. De sajnos, ezek már csak kivételek. Jó vacsora után, egyébként kifogástalan udvarházakban is sűrűen felhangzik a felszó:

— Menjünk el kissé táncolni a bárba!

És az apák, akik különben féltékenyen vigyáznak leányaik jó erkölcsére, a mamák, akik előkelő nevelőintézetekben taníttatták leányaikat, egy sereg hangos fiatalember társaságában bevonulnak a lokálba, ahol megjelenésüket már egészen természetesnek találják. Természetes, hogy idegen fiatal urak is vannak ott, akik minden közelebbi ismeretség híján táncba viszik a leányokat, sőt egy-egy jó muri végén már a keresztneveikön szólítgatják egymást olyan ifju hölgyek és urak is, akik a régi világban csak évek vagy hónapok múlva tudták volna megismerkedni egymással.

Isten látja lelketem, nem vagyok morálpredikátor s nem is vagyok ellensége az illetlen modernségnek. De ez a könnyű megismerkedés, ez a hétköznapió lett táncórület még sincs a kedvemre. A sans gene-ségnek ez a túlhatása már nagyobb, mint amennyit mi, régi világbeli idegeinkkel, elviselni tudnánk. Mi lesz ennek a vége? Azok sem tudnák megmondani, akik semmi kivételalót nem találnak benne. Elvégre él bennünk valami homályos tudata annak, hogy finom kis leányainkat nem szabad markotányosnőknek nevelnünk. (Sz.)

Az aradi A POLLOBAN szerdáig

Lilian Gish és John Gilberttel a főszerepben.

Puccini híres operája a

BOHÉMÉK.

Minden előadáson Horváth Mici és Róna Dezső, az aradiak kedvenc művészei énekelnek

Az előadások 1/5, 6, 7, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Forradalmak törtek ki Amerikában.

Altalános lázadás Uruguayban. — Véres harcok Nicaraguában.

Washingtonból jelentik: Az uruguay-i helyi forradalom karácsonykor általánossá vált. A kilenc tartományból hatban a felkelők az urak, míg a kormány csapatai csak a három déli tartományban vannak. A felkelők vezére Bartoles ezredes utban van már Cancho Verde, a kormánycsapatok főhadiszállása felé. A döntő ttközet valószínűleg holnap reggel lesz.

Nicaraguában tegnap hajnalban súlyos összecsapás volt a forradalmárok és az amerikai tengerészek között. Az amerikai hajókról csapatokat akartak partraszállítani, azonban a forradalmárok gépfegyverekkel igyekeztek megakadályozni a partraszállást. A gránátok

számos áldozatot szedtek. Az amerikai csapatok ennek dacára partraszálltak és megkezdték a nicaraguai ellenkormány csapatainak leszerelését. Az ellenkormány vezérét Sacasát egyébként Mexikó támogatja. Az amerikai csapatok megszállták Cabecas városát, amelyet semleges területnek nyilvánítottak.

A Berliner Zeitung am Mittag feltűnést keltő jelentést közöl arról, hogy az Egyesült-Államok és Mexico között nagy a háborús veszedelem, amit a nicaraguai események érleltek meg. Amerika ugyanis Deaw elnököt támogatja, míg a mexicói kormány a felkelők pártján van.

gyakorolnák. Hogy mennyi ártatlan, édes, róplá fiört keletkezik itt. Hogy az apró, topogó lábbelik miképpen tódulnak be a duruzsoló kályha mellé. Hogy milyen szomorúság a lecsengetés és csak milyen nehezen lehet leküldeni a fanatikus koresolyázókat? . . . Te szép téli romantika, ha távozol majd, egyre jól figyelj: ha ugyanis le kell jönnöd minden évben, jöjj korán, légy jószívű hozzájuk, akik várnak téged, a téli Messiást, örvendeztesd meg őket akár novemberben is, őket, a jég hátán élő jókedélyűeket . . . (—)

Amnesztia Magyarországon

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Hosszas tanácskozás előzte meg a karácsonyi amnesztiát, amelyre vonatkozólag úgy határoztak, hogy összesen 67-en részesülnek kegyelemben. Ezek között vannak olyanok, akiknek teljes büntetését elengedték, olyanok, akiknek a büntetésük hátralevő részét engedték el és akiknek büntetését megfelelő pénzbüntetésre változtatják át. A megkegyelmezettek között 10 kommunista is szerepel: Baranyai György, Erdélyi Lajos, Feld Mór, Kovács Mátyás, Katona József, Pados József, Martoni Lajos, Bozsik Mihály, Csiki Gáspár, Höpiner István. Két olyan elítélt van, akik sajtóvétség miatt kaptak büntetést és most kegyelmet kaptak. A két kegyelemben részesült elítélt: Knittelhoffier Ferenc és Szabó Andor. Knittelhoffiert annakidején egy, a Népszavában írott cikke miatt ítélték szabadságvesztésre, Szabó Andort, aki az Uj Lapnak és Uj Nemzedéknek volt a munkatársa és azért ítélték el négy évvel ezelőtt, mert a Landau-üggyel kapcsolatban Bartha Gyula rendőrtanácsost és Ruppert Rezső képviselőt megrágalmazta. A kegyelmi intézkedés végül megszünteti több olyan elítélt büntetését, akiket a Károlyi-forradalom idején elkövetett bűnösnek a bíróság.

Rád 6-műsor.

Kedd, December 28. Wien, 21.05. Népdalok. — Pozsony, 18. Hangverseny. — Zágráb, 20.30. Dal és áriaest. — Milano, 20.45. Hangverseny. — 22.45. Jazzband. — Breslau, 16.30. Szórakoztató hangverseny. — Prága, 20. Hangverseny. — Leipzig, 20.15. Olasz-est. — London—Darenty, 23.15. Chopin-est. — 23.30. Táncezene. — Stuttgart, 20. Kamarazeneest. — Róma, 21. Hangverseny. — 22.05. Táncezene. — Frankfurt a. M. 20.15. Opera-est. — 21.15. Cselloszonáták. — Berlin, 19. Operaelőadás. — München, 19.30. Hangverseny. — Budapest, 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 16. Gyermekek dalok. — 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.20. Jogi előadás. — 19. Rádióamatőrpesta. — 20. Hangverseny, utána külföldi állomások közvetítése.

— Nagy hideg világszerte. Párisból jelentik: Franciaországban nagy hideg uralkodik. Marseilleben 7, Lyonban 9, Strassburgban 12, Mülhausenben 16, Clermont Fernandban 19 fokos hideg uralkodik.

SPORT

Karácsonykor is mérköztek Aradon.

Az aradi szövetség fagyos hidegben is programot rendezett Aradon. — Pihenő kell már az előrehaladott szezonban.

(Arad, december 27.) Valóságos groteszk az aradi sportkorifeusoknak az az erőszakoskodó, teljesen érthetetlen ambíciója, hogy most a fagyos szezonvégen is programot adjon Arad sportközönségének. Ez a tulbuzgóság újabb ballépés Arad sportjában, mert a játékosok szempontjából sem üdvös és a tévizi egyonhajszolás. S a közönség sem hajlandó a várt pénzéért alapos hüléseket szerezve, végigfagyoskodni és végigbosszankodni a kezdetleges nivón álló rugdalózást. A tévizi sportnak tehát semmi értelme nincs. Karácsony másodnapján a brassói Coltea vendégszerepelt egy aradi kombinált ellen. Ez a mérkőzés töltötte ki egész Románia football sportját, a többi városokban ünnepi csend honolt a football csataterein. Eredmény: Arad komb.—Coltea 2:1 (0:0). Jéggel fedett pályán több fokos hidegben játszott rövid idő leforgása alatt most másodszer Aradon a Coltea. A vendégcsapat volt ezuttal is a jobb. A gyenge összeállítású Arad egészen primitív szereplése szigorú kritikára érdemes. A mecos egyébként a kiállítások és a fegyelméletlenségek egész sorát hozta, amiben nem kis része volt a bíró gyengeségének. Goallövők: Szabó Pál (11-ből) és Barbu, illetve Hrehuss. — Auer II. és Hecht kiállítva. A Coltea egy tizenegyest kiaknázatlanul hagyott, egy jogos goaljától pedig a bíró fosztotta meg.

O A Slavia vendéjjátéka Budapesten. Budapestről jelentik: Budapest karácsonyi programjának kiemelkedő eseménye a prágai Slavia vendéjjátéka volt. A Ferencváros és Újpest csapataira nézve rendkívül hízélgő mindkét nap eredménye. Ferencváros—Slavia (Prága) 2:1 (0:0). Első félidőben egyenrangú ellenfelek. A második félidő elején a Slavia erősebb támad, majd a ferencvárosi csatárok lövéseit Planicka mesésen védi. A 19. percben Puc a védelem hibájából a Slavia vezető és egyben egyetlen gólját lövi. A Ferencváros ezután erősít, a 29. percben Stecovits egyenlít, a 38. percben pedig Schlosser szabadrugását Sándor befejeli. — Újpest—Slavia 1:0 (0:0). Eldöntetlen félidő után a szívósabb csapatnak sikerül magához ragadni a győzelmet. — A téli kupa-mérkőzések eredményei: Nemzeti—III. ker. TVE 2:2 (2:0.) Vasas—Újpest 3:1 (1:0.) Kispeszt—Budai 33-as 3:2 (1:1.) Ferencváros—Vasas 4:2.

O A Hungária Portugáliában. Lisszabonból jelentik: Hungária (Budapest)—FC Benefica (Lisszabon) 1:1. A Hungária csak felsikert tudott elérni a portugál bajnokcsapattal.

Premier a jégen.

Megnyílt az aradi korcsolyapálya.

(Arad, december 27.) Es elkövetkezett a jégkorszak is . . . Kissé megkésve, kissé, sőt nagyon váratott magára, de végül is meghatotta a sok hő úna s forró vágyakozás és megjött. Szépen, stílusosan érkezett: pont karácsonyra. Nyomban igába hajtott vagy félezer fiatal, öreget egyaránt, akik hódolattal borultak le nagysága előtt és az epekedő arcok fojtott aggodalommal óránként kukucskálnak ki éjszaka az ablakra függesztett barométerre, vajjon az a hóbotos valami, ez a sokszor kellemetlent mutató kis időjós, hogyan viseli magát. S öröm látni a meglegedettséget, azaz a tartós hideg idő jóslatát. Mert Arad izzig-végig korcsolyaváros. Ahol nemcsak az aktívok serege található, hanem számos csendes, „passzív“ korcsolyázó is van, akik a pályát körülvevő dróton kívülről türik az aktívok lenéző incselkedését és bizony ilyenkor az irigység nagy s az elkeseredettség marangoló.

Jégriport? A jégről írni szépen, „melegen.“ Lefesteni a spontán örömet, a vig derűt, amely most uralkodó planéta a jégpályán, a fényes, tükörsima birodalomban. Hogy kipirult arcu, lilába játszó orru sportkedvelők karcolya sikkának egymásbepasztkodva a tündöklő glazuron és a déli nap, meg az esti ivlámpa fénye szikrázva török meg a jég csillogó felületén. Hogy Havas Böske, Fülöp Béláné, Hegyi Ely, Pick Annus, Stauber Margit, Weininger Lonci, Simay nővérek, Graf Gizi, Vincent mérnökné, Verbos Médi, Bukovetz Baba, dr. Szelle Károlyné, Székessy Vanda, Vág-völgyi Ella, Fiedler nővérek, Mikoss nővérek, Hajnal Baby Kornis nővérek, Seidner Julka, Seidner Marika, Bogdán Baba, Groszmann Annus, Faragó Klári, Heitz nővérek, Schwartz Magda, Róth Klári, Aszlán Baba, Léderer Magda, Brunner Katzi, Róth Irma, Szerényi Kató s még többen úgy bogniznak, mintha egész életükben csak ezt

Sziléziai kokszt, szalon kőszén, Retorta faszén

zsákban és csomagolva házi és ipari célra házhoz szállítva minden mennyiségben kapható

ALTMANN EDE só- és szénkereskedőnél Arad,

Bulevardu! Regele Ferdinand (Boros Béni-tér 44.) — TELEFON: 461.

Jön!

Jön!

RUDOLF VALENTINO utolsó filmje **FEKETE SAS**

az aradi Apolloban.

KÖZGAZDASÁG.

Erősen aktív Románia külkereskedelmi mérlege.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójával.) A pénzügyminisztérium statisztikai igazgatóságának adatai szerint, amelyeket 1926. első 11 hónapjának kereskedelmi mérlege alapján állított össze az 1925. évi ugyanezen periódus mérlegével összehasonlítva, Románia importja 31 milliárd 685 millió 607.599 lej értékű volt, míg az export 35 milliárd 10 millió 253.755 lej tett ki. A külkereskedelmi mérleg tehát 3 milliárd 324 millió 646.156 lejes fölösleget mutat. Ezzel szemben 1925-ben a mérleg 1 milliárd 874 millió 715.780 lejes passzívával zárult, mert a 26 milliárd 14 millió 359.149 lejes exporttal szemben a behozott áruk értéke 27 milliárd 889 millió 74.929 lej tett ki.

Zürichben 2.75, Párisban 13.30 a lej

Helyi valutaárak. (December hó 27.)
 Kifizetések: Berlin 46, Amsterdam 77.40, Newyork 192.25, London 937, Páris 7.80, Milánó 8.80, Prága 5.72, Budapest 368, Zágráb 3.42, Bécs 27.20, Zürich 37.30. — Ár: Márka 45.50, Holland forint 75, dollár 192, angol font 930, Francia frank 7.70, olasz lira 8.70, cseh korona 5.65, magyar korona 370, dinár 3.38, osztrák schilling 37, svájci frank 37. — Pénz: Márka 44, holland forint 70, dollár 190, angol font 910, Francia frank 7.40, olasz lira 8.40, cseh korona 5.55, magyar korona 380, dinár 3.25, osztrák schilling 26.20, svájci frank 36.

Zürichi tőzsdényítés. (December hó 27.)

Berlin 123.20, Amsterdam 260.85, Newyork 517.25, London 2510.25, Páris 20.50, Milánó 23.30, Prága 15.32.50, Budapest 72.45, Belgrád 12.50, Bucaresti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdézárás. (December hó 27.)

Berlin 123.20, Amsterdam 206.90, Newyork 517.25, London 2510.25, Páris 20.50, Milánó 23.30, Prága 15.32.50, Budapest 72.45, Belgrád 12.50, Bucaresti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

A bucaresti-i tőzsdén az ünnep miatt szünet volt.

Uj exportvámok. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszter táviratilag értesítette az összes vámhivatalokat, hogy december 23-tól kezdődőleg az alább felsorolt cikkekre a következő új exportvámokat állapította meg: kenderkóc 2 lej, fehér gyapjurongy (halina) és ködmönrongy 1 lej, másfajta rongy 30 bani,

regenerált gyapju 80 bani, fű 2 lej, többi 1 lej kilogrammonként, oltott s nem oltott veszők gyökérrel, vagy anélkül 1 lej mázsánként. A szilfa kivittl vámja azonos a bükkfával.

Milyenek lesznek az új okmánybélyegek. Megirtuk, hogy a pénzügyminisztérium január elsején új okmánybélyegeket hoz forgalomba. Az új bélyegek 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 és 50 lejes címletekben kerülnek forgalomba. Az összes értékek téglalakúak és felírásuk fenn „Romania”, közepén a király arcképe, alatta a számérték és a „Timbru fiscal” felirat. Az 1 lejes bélyeg szine kávébarna, a kétlejes sötétkék, a háromlejes vörös, a 10 lejes narancssárga, a 20 lejes sötétzöld, a 30 lejes olivzöld, az 50 lejes pedig violetszinű. A jelenlegi okmánybélyegek április 1-ig maradnak érvényben, de becserélni július 1-ig lehet őket.

Mozi.

Kedden és szerdán vetül még az aradi Apollo mozgószínház Murger örökbecsű regényéből átdolgozott grandiozus filmet a Bohémeket. Az aradi Apollo igazgatósága mindent elkövetett, hogy a Bohémek előadásai minél imponzansabbak legyenek. Minden előadásra leszerződtek Horváth Mici és Róna Dezső színművészeket akik Puccini megrázó áriáit tökéletes művészettel interpretálják. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

Mindenki kacag azon a bájos katonai történeten, mely Csákó és Kalap címen az aradi Uránia mozgószínházban kerül vetítésre. Még két este, kedden és szerdán gyönyörködhetik a közönség ebben a nagyszabású vígjátékban, melynek főszerepét Harry Liedtke alakítja. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Rodolpheo Valentínót az egész világ meggyászolta, mindenki gondolataival körülvette és megsiratta a mozi színpad legkiválóbb művészt, aki 30 éves korában mondott búcsút az életnek. Közvetlenül halála előtt készült el a legnagyobb filmje a Fekete sas, mely tulszárnyalja összes eddigi alakításait. Romániában az aradi Apollo szerezte meg elsőnek a nagyértékű filmet és csüörtöktől mutatja be. A nagyszabású filmelőadásokra jegyelőjegyzéseket elfogad az aradi Apollo színház pénztára.

Felkés szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

Az aradi Urániában szerdáig

Harry Liedtke

legkedvesebb katonai filmje

Csákó és kalap

vígjáték.

Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Özeket

lehetőleg szelidítve,
1 bak és 1 nőtényt

megvételre keresek.
JACOB DEUTSCH

Timisoara, Str. Dacilor 56. Tel.: 601.

Dela Primăria Comunală Măderat.
No. 1241—1926.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

Măderat község előljárósága 1927. január 3-án délelőtt 9 órakor nyilvános árlejtést tart a község házában egy írógép beszerzésére. A sistem megadatik az ajánlatok beérkezése után, amelyek 1927. január 2 délután 6 óráig beérkeznek a községi jegyzőhöz. Ugyanakkor eladatik egy írógép „Courier” sistem.

Ezen árlejtések a nyilvános számviteli törvény alapján tartatnak meg.

Primăria Comunală.

Butorüzlet megszüntetése miatt

ebédlő, háló, nappali, egyes fa- és vasbutorok, Edénpamlagok és kárpitozott áruk jutányos áron részletfizetésre is beszerezhetők:

GARAI KAVOLY-nál
Arad, Piața A. Iancu 10.

Minden mázsa fa után

ingyen gyújtóst adok.

Avram Stern & Co.
fa- és szénkereskedő 7577
Bul. Reg. Ford. (Boros B.-tér.) 56.

LEGSZEBB bőr és szövött keztyük

Legfinomabb bőr és szövött
Lentartósabb bőr és szövött

modern gummi főzők, melltartók, haskötők, sérvkötők, egészségügyi gummi cikkek állandó nagy raktár és legolcsóbb beszerzési forrás:

LUDOVIC STEINHUBEL
Fabrica de manusi si bandaj Arad, Strada Alexandri No. 1.
Keztyük tisztítása és javítása elfogadtatik!

ILLITS „CARLTON”

(volt „BRISTOL”)
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel.
SZALLODA BUDAPEST.
IV., Petőfi-tér 6. sz.
Kifőző konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgőnyeim: „CARLTON HOTEL”

Telkek

a református templom közelében alkalmi áron ELADOK.

Megbízott: Győrffy „Mures” irodája
Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u.) 15266

Primăria com. Podgoria,
No. 671—1097.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Podgoria va ține o nouă licitație publică pentru furnizarea alor 228 tablite cu No. de casă fracțiune și vinzarea alor 2 tavori ne opți pentru reproducție, pe ziua de 16. Ianuarie 1927, ora 10 a. m.

Licitatia se va ține in localul primăriei conform Art. 70—82, din legea contabilității publice.

Referitor la tablitele cu No. de casă se vor inainta oferte inchise și sigilate, pe adresa primăriei, având pe plic „Ofertă la No. 1097—1926.”

Condițiunile de furnizare, se pot vedea zilnic, in decursul orelor oficiale.

Podgoria, la 23. Decembrie 1926.
7537, Primăria com.

Mélyen leszállított árak! Női és gyermek télikabátokban Mélyen leszállított árak!

Győzdjön meg saját érdekében utólag érhetetlen versenyképességéről! Minden vevő egy szép ajándékot kap

Juliu PLESZ Gyula

Központi ruhanagyruházban Arad, Str. Colonel Pivice 5. (Vörösmarthy-ucca) A színház hátsó bejáratával szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díjtáblázatát az alábbiak szerint számítjuk. — Minden apró hirdetés ára hártnap 4 lej — heti, vasárnap 6 lej. — Vasárnapon belüli 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapon belüli hirdetés díjteljesítő. — Hirdetésnek a. u. 3 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hártnap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogva eredeti alakjában nem kapható, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám 181. * * * * *

Levelezés.

HA KÖHÖG, HA REKEDT, használjon **Egger mellpasztillát.** Mindenki maga győződjék meg e szer kiváló hatásáról. Kapható minden gyógyszerteremben.

TISZTESSÉGES urilánnyal lehetőleg barna, 16-17 évessel megismerkednék, hogy szabad időmet vele eltölthetném. „Titoktartás” jellegére kérem a leveleket az Aradi Közlöny kiadójába leadni. 7646

Alkalmazás.

FUTÓSELENY egész napra s takarító-nő félnapra azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ERETTSEGIZETT fiatalember biztos jövőt alapítván Ajánlatokat „rv” alatt az Aradi Közlöny kiadója továbbit. 7634

VIRÁG és zöldség kertészt szerény igényűt sürgősen keresek. Ajánlatok fizetési igényekkel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Kertész” jellegére kéretnek.

PERFEKT főzőnőt keresek pusztára január 15-re. Issekutzné, Peleca. 7639

SOK pénzt kereshetnek főmegjelenésű nagy ismerettségű bíró urak utilitás cikkek elárulásával. Cim Spielmann Mihály, Arad, Calea Banatului 3. II. emelet. 7640

IRODAI munkákban jártas tisztviselő azonnali belépésre kerestetik. Adler Hugó, Arad, Str. Româniului 18. 7641

CSOMOZÓLÁNYOKAT alkalmaz dr. Grossmanné szövőműhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17. 7642

FŐZŐNŐ felvétetik Arad, Str. Seminarului (Sina-ucca) 4. 10397

FEHÉRNEMŰVARRÓNÓ mindennemű fehérvarrást jutányosan vállal, esetleg házhoz jár. Arad, Calea Saguna 153. (Varjassy Lajos.) 7647

Lakás.

TELJESEN különbéjárata recal szoba, esinosan burorozva a központban azonnali kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7650

BELVÁROS központjában kétszobás kiadóhelyiséget keresek urenem. Ajánlatot „Ügyvédi iroda” jellegére az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 7648

Vétel és eladás.

SAJÁT termései tisztánkezelt óbor palackozva kapható. Földes gyógyszerteremben. 6876

NUTRIA BÉLÉSU VÁROSI BUNDA, szörmék, szőnyegek, háló, ebédő, ül-szoba, leányzóba, szalonberendezések, gyermekjátékok, vitrin, könyvszekrények, íróasztalok, tükrök, trimó, asztalok, ebédlőszékek, klubgarnitúra, bőr fotelok, Biedermayer szalon, vitrin, vitrintárgyak, babakelengye, zongora, asztalneműk, íróasztalgarnitúrák, gyermek-égy: gyermekkoscsik, antik fotel, antik órák, szervizek, dísztárgyak stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EGY drb. fiatal hízott sertés eladó. Arad, Calea Saguna 113. 7644

ELADÓ Banca Asociația S. A. Egyesült Bank 146 drb. részvénye esetleg révértéken alul is. Megbizott dr. Vajda Iván ügyvéd Arad, Str. Brătianu 3. 7600

EGY PRIMA SZIJGYÁRTÓGÉP olcsón eladó. — Zalogász, Arad, Bulevardul Carol 70. 7599

GYÖNYÖRÜ interziás teljes szalonberendezés függönyökkel, stb., festmények, lámpák eladók. Szántay-palota, I. emelet ajtó 4. 7630

KIFOGASTALAN kábabunda, pezsmabé, kása főzőbekerés olcsón eladó. Megtekintéshez Jeanovics szomszé. Neuman-báz. 10397

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, festményeket és hegedűket. Kerpei Izid könyvkereskedése. 7107

DECEMBER 31-ig tart a végkiárúsítás a Salon Artistiqueben. A megmaradt butorok, porcellánokat, festményeket, szőnyegeket, műtárgyakat minden elfogadható áron eladjuk. 2501

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Nagy újévi ocassio!

Az összes raktáron levő cikkek mélyen leszállított olcsó áron árusítjuk.

RIPPNER és BENKŐ

divatruház Arad, Str. Eminescu (Deák Forradalom-ucca) Kérjük raktárunk megtekintését véteikötelezettség nélkül!

Ingatlan.

JÓKARBAN levő kisebb magánház 286 négyzetgözl telekkel és tűzifakereskedéssel haláleset miatt minden elfogadható árrért eladó esetleg üzlet nélkül is. Arad, Str. Sava Raicu (volt György-u.) No. 129. 7643

Üzletek.

KERESEK belvárosban világos, betonrozott pincét vagy raktárhelyiséget. Luther-ucca 2. II-12. Telefon 769. 10397

ÜZLETHELYISÉG fűszerberendezéssel, kétszobás lakással forgalmas helyen kiadó, azonnal átvehető. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 7649

Ellátás.

Kérjen

Buziás! Phoenix

természetes ásványvizet.

Elsőrendű asztalt és borvín.

A régi jóhírnövi csinosan berendezett

„Jó pásztor”-hoz

Böszörményi János lakatosműhelye

Arad, Str. M. Nicoara 8. (Petőfi-u.) minden szakmába vágó, munkát elvállal u. m.: épületvasalást, sűrűcsok, takaréklámpahelyek és mindenféle vaszerkezeti munkák szakszóra elkészítését. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Oktatás.

NOK részére január 3-tól szabásztal kurzus nyílik „Correct” divatszalonban Str. Horia (Széchenyi-u.) 4, hol legdivatosabb ruhák feltűnő olcsón készülnék. 7616

Különléle.

ELVESZETT vasárnap este a Bulev. Rogele Ferdinand (Boros Béni-terén) egy Lornyott láncsal és egy Schau Vilmosné névre szóló személynazonosság. Az illető aki megtalálja illő jutalom ellenében adja le Schau & Messer zsidó templom épület. 7635

Újévi árak

Muzsai-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny

téli Lei 1750

Double raglan

v. ulster téli Lei 2350

Téli kabát szőrme

sál gallérral Lei 2350

Bőr kabát

szőrme bétés és gallér Lei 4000

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

Pénzközlő kapható bármely külföldi pénzéből I-helyű betétiárasra 12 száz lek mellett, 1 m illión felül korlátlan mennyiségben.

„Gloria” forgalmi iroda

Str. Horia (Széchenyi-u.) 12.

Extras din licitație publică.

La recercarea Barbarel Faros, domiciliată în Arad, se vor vinde prin licitație publică care se va ține la 29. Decembrie 1926. la orele 3 (trei) în biroul și cu intervenția notarului public Dr. Eugen Boles Arad, Str. Brătianu 2, în sarcina, riscul și cheltuielile debitorului tardiv, domiciliat în Arad, obiectele date în gaj și anume: un tacâm de argint pentru 12 persoane, un serviciu de tortă pentru 12 persoane și șase tablouri pictate cu prețul de strigare de 45.000.— Lei, aceluia care va oferi mai mult, eventual și sub prețul de strigare.

Amatorii au se depună 10% ca vadiu și după adjudecare să plătească imediat prețul de cumpărare cu taxele fiscale cuvenite.

Obiectele de vânzare și condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial public în ziua licitației.

Arad, în 21. Decembrie 1926.

Ferdinand Sommer

Advocat, Arad.

7652

Részvényalírási felhívás.

Az Egyesült Bank Részvénytársaság 1925. évi március 22-ik napján tartott közgyűlése elhatározta alapítókéjének 5.000.000 lejről 10.000.000 lejre való felemelését. Ezen alapítóké felemelés 111813—1925. sz. a kormányhatóságilag engedélyeztetvén, nyert felhatalmazásunk alapján 100.000 db. egyenként 50 lej, illetőleg megfelelő számú 10 db.-ként egyesített 500 és 100 drb.-ként egyesített 5.000 lej névértékű részvényt bocsájunk ki és azt az alábbi feltételek mellett, elsősorban eddigi részvényeseinknek ezennel aláírásra felajánljuk.

1. A 10 darabonként egyesített részvények kibocsátási árátymán 500 (ötszáz), a 100 darabonként egyesített 5.000 (ötezer) lejben állapítjuk meg.

2. A részvények jegyzése történhet Aradon, az intézet székhelyén (Bulev. Regina Maria No. 21.) és Ineu, Cermei, Sebis, Buzău és Gura-hont községekben levő fiókintézeteknél.

3. Az aláírási zárlatártdót 1926. évi december hó 30. napjában bezárólag állapítjuk meg.

4. Az aláírás alkalmával minden jeovzett, 10 db.-ként egyesített részvény után 500 (ötszáz) és a 100 darabonként egyesített részvény után 5.000 (ötezer) lej egy összegben elismervény ellenében fizetendő.

5. Azon részvények, melyekre az elővételi jog nem gyakoroltatik, szabad kézből lesznek elhelyezve.

6. Az új részvények hirtokosait úgy az alapszabályszerű jogok, mint az osztalékhoz való jog az új részvények után az 1927. üzletévtől kezdve illetik meg.

7. Az aláírás alanián eszközölt befizetések után a befizetés napjától számított 1926. december hó 31-ig eső időre az intézet 15 százalékos kamatot térít, mely térítés a kiadott és bemutatandó elismervényre feljegyeztetik.

8. A jelenlegi részvénybirtokosokat, ha román állampolgárok, minden régi részvénybirtok után egy darab új részvényre elsőbbségi jog illeti meg, melynek gyakorlása a bemutatandó régi részvényeken, az aláírási íven és a kiadandó elismervényen feljegyeztetik.

9. Tuljegyzés esetén a részvény jog az intézet igazgatósága gyakorolja az előbbi pont szerinti elsőbbségi jog sérelme nélkül.

10. Az új részvények kibocsátásával járó költségek és illetékeket az intézet viseli.

Ezennel felhívjuk részvényeseinket és az összes érdeklődőket, hogy a jelen felhívás feltételei mellett vegyenek részt a részvényjegyzésben.

Kelt Aradon, 1926. évi dec. 16-án.

7651

Az igazgatóság.